

2010. évi XXXVIII. törvény a hagyatéki eljárásról*

I. FEJEZET

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § Ennek a törvénynek az a célja, hogy az ember halálával bekövetkező hagyatékátzállást - az örökösként érdekelt személyeknek és a hagyaték egyes vagyontárgyaira, vagyoni részhányadára való öröklési jogcímüknek a megállapításával - biztosítsa.

A Polgári perrendtartás szabályainak alkalmazása

2. § (1) A hagyatéki eljárás polgári nemperes eljárás, melyre - ha e törvény másként nem rendelkezik - a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból fakadó eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni. A hagyatéki eljárásra az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) rendelkezéseit - ha e törvény másként nem rendelkezik - nem lehet alkalmazni.

(2) A hagyatéki eljárásban a közjegyző eljárása az elsőfokú bíróság eljárásával azonos hatályú.

Hatáskör

3. § (1) A hagyatéki eljárást - a (2) bekezdésben foglalt eljárási cselekmények kivételével - a közjegyző folytatja le.

(2) Ha e törvény úgy rendelkezik, az adott eljárási cselekményre a jegyzőnek van hatásköre.

Illetékesség

4. § (1)* Az eljárás lefolytatására

- a) az örökgyó utolsó belföldi lakóhelye,
- b) az a) pontban foglaltak hiányában az örökgyó utolsó belföldi tartózkodási helye,
- c) az a) és b) pontokban foglaltak hiányában az örökgyó belföldi elhalálozásának helye,

d) az a)-c) pontokban foglaltak hiányában a hagyatéki vagyon fekvésének helye,

e) az a)-d) pontokban foglaltak hiányában a Magyar Országos Közjegyzői Kamara - az öröklésben érdekelt hozzá benyújtott kérelme alapján történő - kijelölése

szerinti közjegyző illetékes.

(2) Az illetékesség megállapításakor az (1) bekezdés a)-c) pontok szerinti adatokat tartalmazó rendelkezésre álló közokiratokat, vagy a polgárok személyi adatainak és lakcímének adatait tartalmazó nyilvántartásáról szóló törvény szerinti nyilvántartás adatait kell figyelembe venni.

(3) Ha a közjegyző illetékességének hiányát megállapítja, az iratoknak az illetékes közjegyzőhöz való áttétele iránt haladéktalanul intézkedik.

(4) Ha az illetékességet a vagyon fekvése határozza meg, és több közjegyzői székhelyen (a fővárosban: működési körzetben) működő közjegyző is eljárhatna, közülük az jár el, akit - az örökösként érdekeltek lakóhelyét és a vagyontárgyak fekvését figyelembe véve - a jegyző választ.

(5) A hagyatéki eljárás lefolytatására illetékes közjegyző kizárólagos illetékességgel rendelkezik ugyanannak az örökhagyónak a hagyatékára vonatkozó újabb eljárásra (póthagyatéki eljárás, megismételt eljárás).

(6) Az illetékes közjegyző kizárására, valamint az eljáró közjegyző kijelölésére a Kjnp. rendelkezéseit kell alkalmazni.

5. § (1) A hagyatéki eljárásban a jegyző illetékességére - ha e törvény másként nem rendelkezik - a közjegyző illetékességére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy kizárására - ha e törvény másként nem rendelkezik - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Ha a vagyon fekvése szerint több jegyző illetékes, az eljárás bármelyik előtt megindítható; az lesz illetékes, akinél az eljárást előbb indították meg.

Értelmező rendelkezések

6. §^{*} (1) E törvény alkalmazásában:

a) *hagyaték átadása*: annak a - közjegyző végzésével történő - megállapítása, hogy a hagyatékba tartozó vagyonra, vagyonrészre vagy vagyontárgyra a hagyatéki eljárás eredményére tekintettel kit, milyen jogcímen, milyen jog illet meg, illetve milyen kötelezettség terhel;

b) *hagyatékátadási teher*: az örökhagyó illő eltemetésének költségei, a hagyaték megszerzésével, biztosításával és kezelésével járó szükséges költségek (hagyatéki költségek), valamint a hagyatéki eljárás költségei;

c) *hagyaték leltározása*: az örökhagyó és a hagyatéki eljárásban érdekelt jogszabályban meghatározott adatainak, valamint a hagyatékba tartozó vagyonnak, továbbá az ezekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott nyilatkozatoknak a beszerzése és rögzítése;

d) *hagyatéki eljárásban érdekelt*: aki

da) az öröklésben érdekelt,

db) a hagyatéki eljárás lefolytatását azon az alapon kérte, hogy a birtokában van az örökhagyó hagyatékához tartozó dolog,

dc) az örökhagyó hagyatékához tartozó, a halállal az örökösként érdekeltre átszálló jognak vagy követelésnek a hagyatéki eljárásban fellépő kötelezettje, és

dd) tulajdonostársak közös öröklési szerződése esetén az örökhagyót túlélő tulajdonostárs;

e) *hagyatéki hitelező*: aki

ea) a hagyatékátadási teher, valamint az örökhagyó tartozásainak megfizetése iránti igényét a hagyatéki eljárásban előterjesztő személy,

eb) a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyra - az örökhagyónak a vagyontárgy reá történő átruházására vonatkozó kötelezettségét állítva - a hagyatéki eljárásban kötelmi jogcímen támaszt igényt;

f) *hagyatéki per*: az öröklésben érdekelt által az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéssel figyelembe nem vett és öröklési jogi vita vagy másodlagos öröklési vita tárgyát képező igénye érvényesítése iránt indított per;

g) igénylő: aki a leltározott vagyontárgyra (dologra, jogra, követelésre) a hagyatéki eljárásban olyan jogcímen terjeszt elő igényt, amely szerint az nem tartozik az örökhagyó hagyatékához, hanem (tulajdonosként, engedményesként stb.) magát az igénylőt illeti meg;

h) kieséses örökös: aki a hagyaték megnyíltával az örökhagyónak - sem a törvényes, sem a végrendeleti öröklés rendje szerint - nem örököse, de ha valamelyik örökös az öröklésből kiesett volna, akkor az örökhagyó törvényes vagy végrendeleti örökösévé lenne;

i) lajstromozott vagyontárgy: olyan ingó dolog vagy jog, amelyre vonatkozóan a tulajdonjog vagy a lajstromozott jog megszerzését belföldön vezetett közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés igazolja;

j) másodlagos öröklési vita: az öröklésben érdekelték között a hagyatéki hitelezői igény, a nem természetben kiadni igényelt kötelesrész iránti igény, illetve a kötelmi hagyomány iránti igény jogalapja vagy annak összecszerúsége tárgyában felmerült vita;

k) osztályos egyezség: a hagyatéki eljárásban az örökösként érdekelték között létrejött - a hagyatékban való részesedés mellett és kizárólag a hagyatéki vagyonra (annak egészére vagy részére) vonatkozóan kötött -, a hagyatékból való részesedést a hagyaték megnyíltára visszamenőleges hatállyal meghatározó, élők közötti jogügyletnek nem minősülő egyezség;

l) öröklésben érdekelt:* az örökösként érdekelt, továbbá az, aki az eljárásban hagyatéki hitelezőként, igénylőként vagy kötelesrészre jogosultként lépett fel, továbbá a 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti végrendeleti végrehajtó és hagyatéki gondnok, valamint a biztosítási intézkedés, illetve a jogorvoslat iránti kérelem előterjesztése körében a gyámhatóság;

m) öröklési jogi vita: az örökösként érdekelték között abban a kérdésben felmerült vita, hogy a hagyaték kit és milyen jogcímen illet, valamint a természetben kiadni igényelt kötelesrész tárgyában felmerült vita;

n) örökösként érdekelt: aki az eljárásban örökösként lép fel, ideértve azt is, akit az örökhagyó dologi hagyományban vagy halála esetére szóló ajándékban részesített, valamint az utóörököst és a dologi utóhagyományost is;

o) *utóörökös*: aki az örökhagyó végrendeleti intézkedése alapján az örökségben vagy annak egy részében valamely eseménytől vagy időponttól kezdve az eddigi örököst váltja fel.

(2) A meghagyás és a kötelmi hagyomány jogosultjára a hagyatéki eljárásban a hagyatéki hitelezőre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) A kirendelt, illetve kijelölt zárgondnok, a biztosítási intézkedést végrehajtó személy vagy szervezet, az ügygondnok és a hatósági tanú közreműködőként (a továbbiakban: közreműködő) vesz részt a hagyatéki eljárásban.

(4) Ha az örökhagyó végakarátának egésze vagy része végrehajtására végrendeletében cselekvőképes nagykorú vagy jogi személyt nevez meg, e személy (végrendeleti végrehajtó) öröklésben érdekeltnek tekintendő.

(5) Ha végintézkedésében az örökhagyó alapítvány létrehozásáról rendelkezett, azt a hagyatéki eljárásban örökösnek érdekeltnek kell tekinteni.

Általános rendelkezések

7. § A hagyatéki eljárás nyelve a magyar.

8. § A hagyatéki eljárásban szünetelésnek nincs helye.

9. § A hagyatéki eljárásban a képviselőként fellépő személy képviseleti jogosultságát hivatalból kell vizsgálni.

10. § A közjegyző a hagyatéki eljárás során felmerült kérdésekben végzéssel dönt.

11. §^{*} (1)^{*} A közjegyző a hagyatéki eljárás iratait a bíróság részére a Pp.-ben meghatározottak szerint, elektronikus úton kézbesíti, a megkeresett bíróság pedig a Pp.-ben meghatározottak szerint, elektronikus úton válaszol a megkeresésre.

(2)^{*} A közjegyző a hagyatéki eljárás iratait cégbíróság, közigazgatási szerv vagy más hatóság részére a Pp.-ben meghatározottak szerint, elektronikus úton kézbesíti, a megkeresett cégbíróság, közigazgatási szerv vagy más hatóság pedig a Pp.-ben meghatározottak szerint, elektronikus úton válaszol a megkeresésre. E rendelkezést az ingatlanügyi hatóság eljárásával kapcsolatosan nem kell alkalmazni.

(3)* A hagyatéki eljárásban érdekelt a hagyatéki ügy megjelölésével elektronikus beadványában kérheti, hogy a részére szóló iratok a Pp.-ben meghatározottak szerint, elektronikus úton kerüljenek kézbesítésre.

(4)* Ha a hagyatéki eljárásban érdekelt gazdálkodó szervezet vagy jogi képviselővel rendelkező személy vagy szervezet vesz részt, részére az iratokat a Pp.-ben meghatározottak szerinti elektronikus úton kell kézbesíteni.

(5) Az elektronikus úton való kézbesítés alóli kivételt jelenti, ha az okirat papír alapú bemutatása, megtekintése szükséges, vagy a kézbesítés elektronikus úton nem lehetséges; erre különösen akkor kerülhet sor, ha az eredetileg papír alapú okiratok nagy mennyisége miatt azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy ha a papír alapú okirat valódisága vitás. A postai úton történő kézbesítést a közjegyző hivatalból elrendelheti és indokolt kérelemre engedélyezheti.

12. § (1) A közjegyző végzésével jóváhagyott egyezség a bíróság által jóváhagyott egyezséggel azonos hatályú.

(2) Ha az egyezség érvényességéhez hatóság vagy egyéb harmadik személy jóváhagyása vagy hozzájárulása szükséges, annak megszerzésére a közjegyző megfelelő határidőt szab; ha a határidő eredménytelenül telt el, vagy a hatóság, illetőleg a harmadik személy azt nem adta meg, az egyezség jóváhagyását megtagadja.

13. § (1) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a hagyatéki eljárásban - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - bizonyítás felvételének nincs helye, azonban a hagyatéki eljárásban érdekelt és az eljárásban részt vevő más személy álláspontja alátámasztására okiratot csatolhat be.

(2) Ha a hagyatéki eljárásban érdekelt a hagyatéki eljárásban a hagyaték átadását érintő lényeges kérdésben a Kjnp. szerinti előzetes bizonyítás felvételét vagy igazságügyi szakértő kirendelését indítványozza, az ezen eljárás lefolytatására a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző kizárólagosan illetékes. A közjegyző nem köteles a hagyatéki eljárás befejezését ezen eljárás befejezésétől függővé tenni, de a hagyaték átadásakor - ha ezen eljárás addigra már befejeződött és abban a kérdésben, amelyben az előzetes bizonyítás felvételére vagy igazságügyi szakértő kirendelésére került sor, a hagyatéki eljárásban bizonyításnak van helye - azt figyelembe véve dönt.

14. § A közjegyző a jegyző és a hagyatéki eljárásban közreműködő személy eljárása során köteles gondoskodni az örökhagyó és a hagyatéki eljárásban érdekeltek személyes adatainak védelméről.

15. § (1) A közjegyzőre vonatkozó, a közjegyzőkről szóló törvényben foglalt titoktartás szabályai a jegyzőre és az eljárásban közreműködő személyre is irányadóak. A titoktartási kötelezettség a jegyzőre az eljárás megindulása, a közreműködőre az erre történő figyelmeztetésről való tudomásszerzés időpontjával áll be; a figyelmeztetést a jegyzőkönyvben, illetve a közreműködő kirendeléséről, kijelöléséről szóló iratban fel kell tüntetni.

(2) A titoktartás alóli felmentés megadására a jogorvoslatot elbíráló bíróság, a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző, szolgálatának megszűnése után a területi közjegyzői kamara elnöke jogosult; a felmentés nem tagadható meg, ha azt az ügyben eljáró közjegyző a közjegyzőkről szóló törvényben meghatározottak alapján megkapta.

16. § (1) Ha a hagyatéki eljárás lefolytatásához olyan adat vagy irat szükséges, amellyel bíróság, hatóság, egyéb állami, önkormányzati szerv vagy az adatot kezelő egyéb szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: megkeresett) rendelkezik, azt a jegyző vagy a közjegyző megkeresi az adatok átadása, okirat bemutatása vagy nyilatkozattétel céljából.

(2)^{*} A megkeresésben foglalt teljesítését csak akkor lehet megtagadni, ha az jogszabályba ütközik. Ha a megkeresés teljesítésére más jogosult, a megkeresett a megkeresést haladéktalanul, de legkésőbb a megkeresés megérkezésétől számított öt napon belül a megkeresés teljesítésére jogosulthoz továbbítja, és erről egyidejűleg tájékoztatja a megkeresőt.

(3)^{*} A megkeresést térítésmentesen, az abban foglalt határidőn belül kell teljesíteni. A megkeresett szerv vezetője ezt a határidőt annak letelte előtt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbíthatja. Ha az adat elektronikusan rögzített nyilvántartásban áll rendelkezésre, a megkeresést öt napon belül kell teljesíteni.

(4) Ha az adatot kezelő, megkeresett személy hivatásos magyar konzuli tisztviselő, a (2) és (3) bekezdésekben meghatározott határidőkbe a diplomáciai vagy konzuli futárposta igénybevételének időtartama nem számít bele. A (3) bekezdés alkalmazásában a

megkeresett konzuli tisztviselő számára a megkeresés teljesítésére előírt határidőt a külpolitikáért felelős miniszter hosszabbíthatja meg.

17. § (1) Ha az adatok átadása, okirat bemutatása vagy nyilatkozattétel céljából kiadott megkeresés személyes adatok közlésére vonatkozik, az csak annyi és olyan személyes adatra vonatkozhat, amely a megkeresés céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges. A megkeresésben az adatkezelés pontos célját és a kért adatok körét meg kell jelölni.

(2) Ha a megkeresés eredményeként olyan személyes adat jut a megkereső tudomására, amely a megkeresés céljával nem függ össze, az adatot haladéktalanul törölni kell.

(3) Ha a (2) bekezdésben meghatározott személyes adat az irat eredeti példányában található, a megkeresés céljával összefüggő személyes adatról kivonatot kell készíteni, és ezzel egyidejűleg az eredeti iratot a megkeresettnek vissza kell küldeni.

(4) A közjegyző a Pp.-ben a perbeli nyilatkozatok indokolatlanul késedelmes megtétele esetében a bíróság által kiszabható pénzbírságra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazva pénzbírsággal sújthatja az általa megkeresett személyt vagy szervet, ha a megkeresést a megállapított határidőn belül nem teljesíti, vagy a megkeresés teljesítését jogosulatlanul megtagadja; erre vonatkozóan a megkeresés figyelmeztetést tartalmaz.

(5)* Az örökség visszautasításának jogáról való kifejezett lemondás a hagyatéki eljárásra illetékes közjegyzőnél tett bejelentéssel történik.

18. §* (1) Ha a közjegyző végzése több személyt vagy vagyontárgyat, illetve ügyet érint, és a végzésben foglalt egyes rendelkezések alapján történő intézkedésekhez a végzés rendelkező részét az abban foglaltak teljesítése céljából valamely hatóságnak, intézménynek vagy egyéb, az intézkedésben érdekeltnek meg kell küldeni, a közjegyző a végzésnek csak az adott személyre és vagyontárgyra vonatkozó kivonatát küldi meg, amely az intézkedés foganatosításához szükséges.

(2) Ha a közjegyzőnek hatósági megkeresésre vagy az érdekelt kérelmére kell a hagyatékban, vagy annak egy részében érvényesülő öröklési rendet igazolnia, a közjegyző a végzésnek csak az adott személyre és vagyontárgyra vonatkozó olyan kivonatát küldi meg, amely a megkeresés vagy a kérelem teljesítéséhez szükséges.

(3)^{*} Ha végrendeletben vagy öröklési szerződésben az örökhagyó alapítvány létrehozásáról rendelkezett, arról a közjegyző értesíti a bíróságot és a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezése szerint az alapítvány nyilvántartásba vétele iránt eljárni köteles személyt. Az alapítvány nyilvántartásba vételéről a bíróság kérelem nélkül, a végrendelet tartalma alapján dönt. A bíróság az alapítvány nyilvántartásba történő bejegyzéséről vagy a bejegyzés megtagadásáról - a határozat jogerőre emelkedése után - értesíti a közjegyzőt is.

II. FEJEZET

AZ ELJÁRÁS MEGINDULÁSA ÉS A HAGYATÉKI VAGYONNAL KAPCSOLATOS EGYES INTÉZKEDÉSEK

Az eljárás megindulása

19. § (1) Az eljárás akkor indul, amikor a jegyző

a) a halottvizsgálati bizonyítvány alapján,

b) az a) pont szerinti irat hiányában a holtnak nyilvánító vagy a halál tényét megállapító végzés alapján, vagy

c) olyan személynek a bejelentése alapján, akinek a hagyatéki eljárás megindításához jogi érdeke fűződik,

az örökhagyó haláláról értesül.

(2)^{*} Az (1) bekezdés c) pontja szerinti bejelentésben elő kell adni azokat az adatokat, amelyek a bejelentőnek a hagyatéki eljárás megindításához fűződő jogi érdekét valószínűsítik, valamint azokat, amelyek a hagyatéki eljárás lefolytatására való joghatóság (különösen az örökhagyó szokásos tartózkodási helye) és illetékesség megállapításához szükségesek. A bejelentéshez csatolni kell a joghatóság és az illetékesség megállapításához szükséges adatokat alátámasztó, valamint a bejelentés szerinti örökhagyó halálának tényét igazoló okiratokat, vagy elő kell adni és valószínűsíteni kell azokat a körülményeket, amelyek miatt ezeknek az okiratoknak a csatolása elháríthatatlan akadályba ütközik.

(3)^{*} Az (1) bekezdés c) pontjában foglalt bejelentést a jegyzőnél kell megtenni. Ha a bejelentés nem tartalmazza a (2) bekezdésben írottakat, a jegyző a bejelentőt nyolc napon belül - megfelelő határidő megjelölése

és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett - hiánypótlásra hívja fel. A jegyző az eljárást végzéssel megszünteti, ha a bejelentő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget, és az erre megállapított határidő eltelte előtt a határidő meghosszabbítását sem kérte. A jegyző az eljárást megszünteti akkor is, ha a bejelentő a hiányokat a meghosszabbított határidő alatt sem pótolta. Az e bekezdés szerinti megszüntető végzés meghozatalára és az ellene rendelkezésre álló jogorvoslatra a Ket. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3a)^{*} Ha a bejelentő a joghatóság megállapításához nem szolgáltat elegendő adatot, úgy a szükséges adatok beszerzéséről a jegyzőnek hivatalból kell gondoskodnia. Az eljárás megszüntetésének ebből az okból nincs helye.

(4)^{*} A jegyző az eljárás megindulását követő nyolc napon belül megkezdi a leltározást.

A hagyaték leltározása

20. § (1) A hagyatékot leltározni kell, ha

a) a hagyatékban

aa) belföldön fekvő ingatlan van,

ab) belföldi cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedés van,

ac) lajstromozott vagyontárgy van,

ad) a törvényben megállapított öröklési illetékmentes értéket meghaladó értékű ingó vagyon van, vagy

b)^{*} a jegyző vagy a közjegyző rendelkezésére álló adatok alapján valószínű, hogy a bejelentett hagyatéki tartozások meghaladják a hagyaték értékét.

(2) A hagyatékot leltározni kell az öröklésben érdekelt kérelmére is, továbbá ha más kötelező leltározás alá eső vagyontárgy nincs, a 6. § (1) bekezdés db)-dd) alpontjaiban nevezettek kérelmére leltározni kell a kérelmező hagyatéki eljárásban való érdekelttségét megalapozó vagyontárgyat.

(3) A hagyatékot leltározni kell akkor is, ha az örökösként érdekelt

a) öröklési érdeke veszélyeztetve van és

aa) méhmagzat,

ab)^{*} kiskorú,

ac)^{*} cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló nagykorú,

ad) ismeretlen helyen lévő személy,

ae) ügyeinek vitelében akadályozott természetes személy, vagy

b) csak a Magyar Állam.

(4) A hagyatékot akkor is leltározni kell, ha az örökhagyó végintézkedésével alapítvány létesítését rendelte.

21. § (1) A leltározást - a (2) bekezdés kivételével - a jegyző végzi.

(2) A leltározást a közjegyző végzi, ha a leltár felvételének vagy kiegészítésének szükségessége a jegyző vagy a jegyző által megbízott ügyintéző eljárása után merült fel. A közjegyző a leltár felvétele vagy kiegészítése céljából az illetékes jegyzőt is megkeresheti.

22. § (1) A hagyatéki leltárt - a (2) bekezdés kivételével - az erre a célra rendszeresített, külön jogszabályban megállapított nyomtatvány kitöltésével kell elkészíteni.

(2) Ha a hagyatéki leltárt a közjegyző maga készíti el, azt a hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyvbe is foglalhatja.

(3) A jegyző eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényből

a) a jegyzőkönyvre,

b) a tényállás tisztázására,

c) a belföldi és nemzetközi jogsegélyre, a Ket. 36. § (2) bekezdése alapján adatnak az ott meghatározott szervek nyilvántartásából történő beszerzésére,

d) az idézésre, valamint

e) a hatósági tanú igénybevételére

vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

(4) A tanú meghallgatására vonatkozó szabályok azzal az eltéréssel alkalmazandók, hogy a vallomás megtagadása kizárólag akkor lehetséges, ha a tanú vallomásával saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná.

23. § (1)* A leltárt 30 napon belül el kell készíteni. E határidőt attól a naptól kell számítani, amikor a jegyző a kötelező leltározás alá eső vagyontárgyról vagy a leltár felvételét kötelezővé tevő tényről, körülményről okiratból tudomást szerzett. A (4) bekezdésben meghatározott kivételen kívül e határidő meghosszabbítása, valamint a leltár elkészítésének felfüggesztése vagy szünetelése nem lehetséges.

(2)* A leltár mellékletét képező papír alapú okiratokat a Pp.-ben meghatározottak szerinti elektronikus kézbesítésen felül postai úton kell továbbítani, ha az okirat végintézkedést tartalmaz vagy papír alapú bemutatása, megtekintése egyéb, az eljárás kimenetelét befolyásoló okból szükséges; kizárólag papír alapú megküldésre különösen akkor kerülhet sor, ha az eredetileg papír alapú iratok nagy mennyisége miatt azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy ha a papír alapú okirat valóságos vitás. A papír alapú megküldést a közjegyző hivatalból és az öröklésben érdekelt indítványára is elrendelheti.

(3) Ha a leltár nem teljes, abban jelezni kell, hogy a jegyző mely hiányok pótlására milyen határidőn belül képes.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott teljesítési határidőbe nem számít bele a konzuli védelemről szóló törvény szerint, ha az eljárásban a fogadó állam hatóságának megkeresése vagy diplomáciai, illetve konzuli futárposta igénybevétele szükséges, a megkeresés teljesítésének időtartama vagy a posta továbbításához szükséges idő.

24. § (1)* A leltár egy példányát - az ok megjelölésével - az illetékes gyámhatóságnak is meg kell küldeni a szükséges intézkedések megtétele végett, ha az öröklésben olyan személy látszik érdekeltnek, akinek nincs törvényes képviselője, vagy törvényes képviselője akár a törvény kizáró rendelkezése folytán, akár tényleges akadály miatt az ügyben nem járhat el és

a) méhmagzat,

b)* kiskorú,

c)^{*} cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló nagykorú,

d) törvényes képviselővel vagy meghatalmazottal nem rendelkező, ismeretlen helyen tartózkodó vagy az ügyeinek vitelében más okból akadályozott természetes személy.

(2)^{*} A gyámhatóság az (1) bekezdésben meghatározott esetekben gyámot, gondnokot, illetve eseti gyámot vagy eseti gondnokot rendel ki, és erről a közjegyzőt értesíti.

25. § (1) Ha a hagyatékhoz olyan vagyontárgyak tartoznak, amelyeknek az örökhagyó csak meghatározott hányadban volt tulajdonosa, ezeket a vagyontárgyakat fel kell venni a hagyatéki leltárba, egyúttal meg kell jelölni az örökhagyót megillető hányadot és csak ennek a hányadnak az értékét kell feltüntetni.

(2) Ha az örökhagyó tulajdonjoga a rendelkezésre álló adatok szerint nyilvántartáson kívüli, e tényt fel kell tüntetni a leltárban.

(3) Ha az örökhagyó tulajdonaként nyilvántartásba bejegyzett vagyontárgy a rendelkezésre álló adatok szerint a hagyaték megnyíltakor már nem állt az örökhagyó tulajdonában, a vagyontárgyat a leltárba fel kell venni annak feltüntetésével, hogy azt ki és milyen jogcímen igényli.

(4) Ha a hagyatéki eljárásban érdekelték között vita van arra vonatkozóan, hogy valamely leltározás alá eső ingóság a hagyaték megnyíltakor az örökhagyó tulajdonát képezte-e, a vitás ingóságot a leltárba fel kell venni annak feltüntetésével, hogy azt ki és milyen jogcímen igényli.

26. § (1) A leltárba felvett ingatlan értékét az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője által az illetékekről szóló törvény szerint kiállított adó- és értékbizonyítványban foglaltakkal egyezően kell feltüntetni a leltárban.

(2)^{*} A leltárba felvett ingóság értékének feltüntetése előtt az öröklésben érdekelték arra - az érték meghatározását megkönnyítő adatok közlésével, a tárgy általuk becsült értékének megjelölésével - nyilatkozatot tehetnek. Erről a helyszíni leltározásról és a meghallgatásról szóló értesítés tájékoztatást tartalmaz.

27. § (1) Ha a hagyatéki eljárás során adat merül fel arra vonatkozóan, hogy a hagyatékba olyan vagyon, vagyonrész vagy vagyontárgy tartozhat, amely egy másik hagyatéki eljárásban még nem lett teljes

hatállyal átadva, e vagyontárgyat fel kell venni a leltárba e körülmény, valamint annak a közjegyzőnek a megjelölésével, aki a másik hagyatéki eljárást folytatja.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt hagyatéki eljárásokat folytató közjegyzők a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: országos kamara) iránymutatása szerint együttműködve kötelesek eljárni annak érdekében, hogy az eljárásokban érdekelt személyek jogaikkal élhessenek és az érintett vagyon, vagyonrész vagy vagyontárgy az élő örökösnek kerüljön átadásra.

28. §^{*} (1)^{*} Ha a rendelkezésre álló adatok alapján az örökhagyó a halálakor közjegyző, ügyvéd, önálló bírósági végrehajtó, igazságügyi szakértő, gyám, gondnok vagy bizalmi vagyonkezelő volt, ennek tényét, valamint azoknak a vagyontárgyaknak, iratoknak a jegyzékét, amelyek az örökhagyó e tevékenységével kapcsolatosak és a leltárban nem szerepelnek, jegyzőkönyvben kell feltüntetni.

(2) A jegyző vagy a közjegyző, ha adat merül fel arra vonatkozóan, hogy az örökhagyó

a) közjegyző volt, akkor az országos kamarát,

b) ügyvéd volt, akkor a Magyar Ügyvédi Kamarát,

c)^{*} önálló bírósági végrehajtó volt, akkor a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart,

d)^{*} igazságügyi szakértő volt, akkor a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarát,

e)^{*} gyám vagy gondnok volt, akkor a gyámhatóságot,

f)^{*} szerzői jogi védelem alatt álló alkotás vagy kapcsolódó jogi teljesítmény jogosultja volt, az örökhagyó alkotásaival vagy teljesítményeivel kapcsolatban érintett közös jogkezelő szervezetet vagy - ha ilyen szervezet nem azonosítható - az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezetet

a szükséges intézkedések megtétele végett haladéktalanul értesíti az örökhagyó haláláról.

(3) A jegyző vagy a közjegyző a (2) bekezdésben meghatározott szakmai szervezet részére az (1) bekezdésben foglalt jegyzőkönyvet

megküldi. A jegyzőkönyvet akkor is meg kell küldeni, ha leltározásra nem került sor.

(4) A jegyző vagy a közjegyző a szükséges intézkedések megtétele végett haladéktalanul értesíti a halálesetről - ha adat merül fel arra vonatkozóan, hogy a halál pillanatában ilyen személy volt - az örökhagyó gondnokát, illetve gyámját.

(5) Ha a leltározás során az örökhagyó életbiztosítási vagy halálesetre szóló balesetbiztosítási szerződése a jegyző vagy a közjegyző birtokába kerül, akkor a szerződésben szereplő biztosítót az örökhagyó haláláról értesíti.

(6)^{*} Ha a leltározás során az örökhagyó bizalmi vagyonkezelési szerződése a jegyző vagy a közjegyző birtokába kerül, vagy egyébként adat merül fel ilyen szerződés létrejöttére, vagy arra vonatkozóan, hogy az örökhagyó bizalmi vagyonkezelő volt, a jegyző vagy a közjegyző haladéktalanul értesíti a halálesetről a szerződésben szereplő vagyonrendelőt, további vagy új vagyonkezelőt és a kedvezményezettet.

29. § (1) A leltározást a belföldi vagyon fekvésének helyén a szemlére vonatkozó szabályok szerint kell elvégezni, ha^{*}

a)^{*} az öröklésben érdekelt méhmagzat, kiskorú, cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló, ismeretlen helyen levő vagy ügyeinek vitelében akadályozott személy öröklési érdeke veszélyeztetve van,

b) örökösként csak a Magyar Állam érdekelt, vagy

c) a jegyző vagy a közjegyző - az eset arra okot adó körülményeire figyelemmel és azokat a leltárban feltüntetve - indokoltnak tartja, vagy

d) helyszíni leltározást az örökösként érdekelt személy, a végrendeleti végrehajtó, a hagyatéki hitelező vagy a gyámhatóság kéri.

(2) A helyszíni leltár felvételének idejéről és helyéről értesíteni kell az ismert öröklésben érdekeltet.

30. § (1) A hagyatéki leltár tartalmát képező adatok megállapítása érdekében meghallgatás tartható. A meghallgatás idejéről és helyéről értesíteni kell az ismert öröklésben érdekeltet.

(2) Az értesítés tartalmazza azt a figyelmeztetést, hogy a meghallgatásról való távolmaradás a hagyatéki leltár felvételét nem akadályozza.

(3)^{*} Ha az öröklésben méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy látszik érdekeltnek, a jegyző a hagyatéki leltár felvétele során e személy törvényes képviselőjét, gyámját, ügygondnokát és a nevében eljáró eseti gyámot vagy eseti gondnokot, valamint az ismeretlen helyen tartózkodó vagy az ügyben más okból eljárni nem tudó, törvényes képviselővel vagy meghatalmazottal nem rendelkező személy részére kirendelt ügygondnokot, eseti gyámot vagy eseti gondnokot meghallgatja.

(4) Az érdekeltnek a meghallgatáson és a jelenlévőknek a szemlén tett nyilatkozatait kérelmükre a hagyatéki leltárban, valamint a szemléről készült jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

31. § A leltár részletes tartalmát és mellékleteit az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály határozza meg.

Biztosítási intézkedés

32. §^{*} (1) Ha a hagyatéék átadására még nem került sor, az öröklésben érdekelt azonban valószínűsítette, hogy a hagyatéékhoz tartozó vagyontárgy veszélyben van, az öröklésben érdekelt indokolt kérelmére - amíg a leltárt meg nem küldte a közjegyzőnek, a jegyző, azt követően - a közjegyző végzésben biztosítási intézkedésként elrendelheti a leltárba felvett belföldi vagyonnak, e vagyon meghatározott részének vagy egyes vagyontárgyaknak^{*}

a) bírósági letétbe helyezését,

b) hatósági vagy közjegyzői letétbe vételét (az elrendelő személyének megfelelően),

c)^{*} birtokba adását (birtokban hagyását),

d) a zárlatát, szükség esetén zár alá vétellel - ha e törvény másképp nem rendelkezik - a bírósági végrehajtásról szóló törvényben szereplő zárlat szabályainak és a zárgondnokra vonatkozó szabályoknak a megfelelő alkalmazásával,

e) a zárolását (ha az pénzforgalmi szolgáltatónál elhelyezett vagy kezelt vagyon),

f) értékesítését, és a vételárnak az a) vagy b) pont szerinti megőrzését, ha azok

fa) gyors romlásnak vannak kitéve,

fb) huzamos tárolásra alkalmatlanok,

fc) kezelésük, tárolásuk, illetve őrzésük - különösen a vagyontárgyak értékére vagy tárolási, kezelési költségeire tekintettel - aránytalan és jelentős költséggel járna, vagy

fd) értékük az előreláthatólag hosszú ideig tartó tárolás miatt jelentősen csökkenne.

(2)^{*} Ha a leltár szerint a hagyatékban a Ptk. gazdasági társaságokra és szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott társasági, illetve szövetkezeti részesedés van, - amíg a leltárt meg nem küldték a közjegyzőnek, a jegyző, azt követően - a közjegyző biztosítási intézkedésként a tagsági (szövetkezeti) jogok gyakorlására a társaság (szövetkezet) vagy a működésében érintett más személy, szervezet indokolt kérelmére ügygondnokot rendelhet ki, ha az intézkedés nyilvánvalóan a társasági (szövetkezeti) vagyon megóvása vagy a társaság (szövetkezet) működésének biztosítása érdekében szükséges. Az ügygondnok vagyoncsökkenést eredményező határozat hozatalát a szavazatával nem támogathatja és a hagyaték terhére vagyoni kötelezettségeket nem vállalhat, kivéve, ha ezzel az érintett társaságot (szövetkezetet) és az örökösként érdekeltet nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

(3) Ha a leltár szerint a hagyatékban követelés van, annak behajtására az öröklésben érdekelt kérelmére a közjegyző ügygondnokot rendelhet ki.

(4) Ha arra hivatalból nem került sor, az ügygondnokot bármelyik örökösként érdekelt kérelmére a közjegyző (a leltár megküldéséig a jegyző) végzésben kirendeli, és feladatáról a végzés megküldésével egyidejűleg - ha az a végrendelet későbbi előkerülése miatt változik, akkor ismételten - tájékoztatja. Ha valamennyi öröklésben érdekelt közös kérelemben kéri meghatározott személy ügygondnokul történő kirendelését, akkor a kérelemben megjelölt személyt kell kirendelni; e kérelemben az öröklésben érdekeltnek nyilatkozniuk kell arról, hogy más öröklésben érdekeltről nincs tudomásuk.

(5) A (2)-(4) bekezdésekben meghatározott ügygondnok csak akkor rendelhető ki, ha az eljárásának előrelátható díját és költségeit a kérelmező - a hagyatéki eljárás költségeitől függetlenül - megelőlegezi és viseli.

(6)^{*} Végrendeleti öröklés esetében az (1)-(5) bekezdésben foglaltakat csak akkor lehet alkalmazni, ha az adott tevékenységet nem végrendeleti végrehajtó vagy a Ptk. rendelkezése szerint az alapítvány nyilvántartásba vétele iránt eljárni köteles személy látja el.

33. §^{*} Ha a hagyatékhhoz tartozó vagyontárgyaknak vagy azok egy részének a 32. § (1) bekezdés szerinti veszélyeztetése megállapítható, biztosítási intézkedés elrendelésének a gyámhatóság értesítéséig hivatalból is helye van, ha az öröklésben olyan személy látszik érdekeltnek, aki:

a)^{*} méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy és nincs törvényes képviselője vagy törvényes képviselője akár a törvény kizáró rendelkezése folytán, akár tényleges akadály miatt az ügyben nem járhat el, vagy

b) törvényes képviselővel vagy meghatalmazottal nem rendelkező olyan személy, aki ismeretlen helyen tartózkodik, vagy az ügyben más okból eljárni nem tud.

34. §^{*} (1) A jegyző által elrendelt biztosítási intézkedést a jegyző maga foganatosítja. A közjegyző által elrendelt biztosítási intézkedést a közjegyző maga is foganatosíthatja, vagy annak foganatosítása végett a vagyontárgy fekvése szerint illetékes jegyzőt keresi meg. A megkeresett jegyző a megkeresést haladéktalanul köteles teljesíteni.

(2) A végrendeleti végrehajtó és a kirendelt ügygondnok az általa foganatosított biztosítási intézkedéséről a jegyző vagy a közjegyző utasítása szerint beszámol.

35. § (1) Biztosítási intézkedés elrendelése előtt a biztosítási intézkedéssel közvetlenül érintettet szükség szerint meg kell hallgatni.

(2) Ha a biztosítási intézkedéssel érintett vagyontárgy birtokosa a veszélyeztetett értéknek megfelelő, - a jegyző által elrendelt biztosítási intézkedés esetén hatósági letétbe - közjegyzői letétbe vehető biztosítékot ad, a biztosítási intézkedés elrendelése mellőzhető. A felajánlott biztosítékot hatósági, illetve közjegyzői letétbe kell venni.

Biztosítékként készpénzt vagy korlátozás nélkül forgalomba hozható értékpapírt lehet elfogadni.

36. § (1) A biztosítási intézkedés költségeit az köteles előlegezni, aki a biztosítási intézkedést kérte.

(2) A jegyző vagy a közjegyző felhívja a biztosítási intézkedést kérelmezőt, hogy a biztosítási intézkedés foganatosításával várhatóan felmerülő költségeket helyezze közjegyzői letétbe. Ha a kérelmező a felhívásnak nem tesz eleget, a kérelmet el kell utasítani.

37. § (1) Az elrendelt biztosítási intézkedést a leltárban fel kell tüntetni.

(2) A biztosítási intézkedés elrendeléséről szóló végzést a hagyatéki eljárásban érdekelteknek is kézbesíteni kell.

(3) A biztosítási intézkedés foganatosításáról jegyzőkönyv készül.

38. § (1)^{*} Ha a biztosítási intézkedéssel érintett vagyontárgyon fennálló rendelkezési, birtok- vagy használati jogot közhiteles vagy pénzforgalmi szolgáltató által vezetett nyilvántartás tartalmazza, és az intézkedés nyilvántartásba vételére jogszabály lehetőséget biztosít, az intézkedés nyilvántartásba vétele iránt a nyilvántartást vezető hatóságot vagy pénzforgalmi szolgáltatót meg kell keresni. A megkeresett a biztosítási intézkedést haladéktalanul nyilvántartásba veszi, és ennek megtörténtéről a megkeresőt tájékoztatja.

(2) A biztosítási intézkedés elrendelését követően a biztosítási intézkedést elszenvedő a rendelkezési, birtok-, vagy használati jog átmeneti jellegű korlátozását túrni köteles. Arra, hogy a közhiteles nyilvántartásba vett biztosítási intézkedést nem ismeri, senki sem hivatkozhat.

39. § (1)^{*} Aki a biztosítási intézkedéssel a vagyon, a vagyon meghatározott részének vagy egyes vagyontárgyaknak a birtokosává vált, ideértve az e törvény szerinti közreműködőt is, az

a) e tekintetben a Ptk. jogalap nélküli birtoklásra vonatkozó rendelkezései és az intézkedést elrendelő utasításai szerint jár el,

b) annak hasznairól a közjegyzőhöz számadást terjeszt elő; e számadás helyességét az öröklésben érdekeltek bírósági úton vitathatják.

(2)^{*} Az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségről a biztosítási intézkedést elrendelő végzés tájékoztatást tartalmaz.

40. § (1) A biztosítási intézkedéssel érintett vagyontárgy értékesítéséből befolyt ellenérték a biztosítási intézkedéssel érintett vagyontárgy helyébe lép.

(2) Ha más törvényes örökös hiányában a Magyar Állam öröklése valószínűsíthető, és a temetési költségek fedezése céljából feltétlenül szükséges, a jegyző, illetőleg a közjegyző a biztosítási intézkedés elrendelésére és foganatosítására vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával a Magyar Állam kérelmére hozzájárulhat a hagyatékhoz tartozó egyes ingóságok értékesítéséhez. Az értékesítés során befolyt összeget a temetési költségek fedezésére kell fordítani, a fennmaradó összeget pedig bírósági letétbe vagy közjegyzői letétbe kell helyezni.

41. § (1) A biztosítási intézkedést haladéktalanul meg kell szüntetni, ha elrendelésének oka megszűnt.

(2) A hagyatéki eljárás megszüntetéséről szóló végzésben, a teljes hatályú hagyatékátadó végzésben vagy a hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzésben rendelkezni kell a hagyatéki eljárás során korábban elrendelt és még meg nem szüntetett biztosítási intézkedés megszüntetéséről.

42. § A biztosítási intézkedés foganatosításával felmerült költséget az intézkedést megszüntető vagy az eljárást befejező végzésében - ha az intézkedést vagy az eljárást a jegyző szünteti meg, a jegyző végzésében - kell megállapítani. Ugyanebben a végzésben - az elrendelés indokoltságával kapcsolatos összes körülmény figyelembevételével - kell dönteni a költség viseléséről.

Intézkedések a hagyaték leltározása után

43. § (1) A közjegyző - ha a (2) bekezdésben foglaltaknak nincs helyük - az eljárás gyorsabb lefolytatása érdekében szükség szerint intézkedéseket tehet a tárgyalás előkészítésére, és ha az ügy alkalmas a tárgyalásra, haladéktalanul kitűzi a hagyatéki tárgyalást.

(2) A közjegyző a hagyatéki leltárt az érkezésétől számított 15 napon belül megvizsgálja és - ha az indokolt -

a) bejelenti, hogy kizárási ok miatt nem járhat el,

b) intézkedik az iratok illetékességi okból történő áttételéről,

c) saját hatáskörben, illetve a jegyző megkeresésével intézkedik a hiányos leltár kiegészítése érdekében, vagy

d) megszünteti a hagyatéki eljárást.

A külföldi hagyatéki vagyonnal kapcsolatos intézkedések*

43/A. §* (1) A külföldi hagyatéki vagyon leltározására a 20. §-ban foglaltak irányadóak azzal, hogy a külföldi hagyatéki vagyont a hagyatéki leltárba akkor kell felvenni, ha annak meglétét és hagyatékhöz tartozását igazolták.

(2) Ha az öröklésben érdekelt külföldi vagyon meglétét és hagyatékhöz tartozását igazolni nem tudja, de valószínűsíti, kérésére - a hagyatéki leltár megküldését követően - a közjegyző hagyatéki eljárási igazolást állít ki annak érdekében, hogy az öröklésben érdekelt az (1) bekezdés szerinti igazoláshoz szükséges okiratot beszerezhesse.

(3) A közjegyző a (2) bekezdésben foglalt kérelemtől függetlenül hivatalból is intézkedhet a külföldi vagyon meglétét és hagyatékhöz tartozását igazoló okirat beszerzése iránt.

43/B. §* A hagyatéki leltárban szereplő külföldi vagyonnak, e vagyon meghatározott részének vagy egyes vagyontárgyaknak a biztosítása érdekében az öröklésben érdekelt indokolt kérelmére a közjegyző hagyatéki eljárási igazolást ad ki. A hagyatéki eljárási igazolás nem minősül biztosítási intézkedésnek.

III. FEJEZET

A HAGYATÉKI TÁRGYALÁS

A tárgyalás kitűzése

44. § (1) A tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy a hagyatéki tárgyalásra szóló idézés kézbesítése a tárgyalás napját legalább 8 nappal megelőzze. A tárgyalási időközt a közjegyző sürgős esetben lerövidítheti.

(2) A tárgyalást - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - úgy kell kitűzni, hogy az első tárgyalási nap a hagyatéki leltárnak a közjegyzőhöz érkezését - ha azt igényelte, a kiegészítést - követően legkésőbb 2 hónapon belül megtartható legyen.

(3) A közjegyző a (2) bekezdésben meghatározott határidőt meghosszabbíthatja

a) a kézbesítés idejének figyelembevételével, ha a tárgyalás előkészítése érdekében a megkeresést vagy az idézést külföldre kézbesíti,

b) az intézkedés teljesítéséhez szükséges időre figyelemmel, ha a tárgyalás előkészítése során tudomására jutott adatok alapján a tárgyalás megtartásához további előkészítő intézkedés szükséges.

45. § A tárgyalást rendszerint a közjegyző hivatalos helyiségébe kell kitézni, fontos okból azonban a tárgyalás más helyre is kitézhető.

A végintézkedés beszerzése

46. § (1)^{*} Ha adat merül fel arra vonatkozóan, hogy az örökhagyó írásbeli végintézkedést tett, a közjegyző - ha annak eredeti példánya nem áll rendelkezésére - annak (vagy törvény rendelkezése esetén hiteles másolatának vagy kiadmányának) átadására felhívja az azt birtokában tartó hatóságot vagy személyt.

(2) Aki az örökhagyó haláláról hitelt érdemlően értesül, vagy akit a közjegyző a végintézkedés átadására felhív, - ha annak birtokában van, vagy helyéről, illetve birtokosáról információval rendelkezik - köteles az örökhagyó írásbeli végintézkedését vagy az arra vonatkozó adatokat a közjegyzőnek haladéktalanul átadni vagy megküldeni.

(3) A végintézkedést tértivevényes küldeményként kell postára adni, illetve az belföldön bármely jegyzőnek vagy közjegyzőnek, külföldön pedig a hivatásos magyar konzuli tisztviselőnek is átadható. A jegyző és a közjegyző az átvett végintézkedést, a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző részére, ellenszolgáltatás nélkül, tértivevényes küldeményként haladéktalanul továbbítja.

(4) Ha a végintézkedést külföldön a konzuli tisztviselőnek adták át, azt a konzuli tisztviselő a külpolitikáért felelős miniszternek terjeszti fel. A végintézkedésnek a (3) bekezdés szerinti megküldéséről a továbbiakban a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik. A megkeresés teljesítésére igénybe vett diplomáciai vagy konzuli futárposta a teljesítés határidejébe nem számít bele.

47. § (1) Ha szóbeli végintézkedés tételére vonatkozóan merült fel adat, a közjegyző előzetes nyilatkozatra hívhatja fel azt, akinek a

végintézkedés megtételének körülményeiről és tartalmáról tudomása van; a felhívott a nyilatkozattételre való felhívásnak köteles eleget tenni.

(2) A szóbeli végintézkedés megtételének körülményeiről és tartalmáról - ha a közjegyző felhívása másként nem rendelkezik - nyilatkozni lehet

a) teljes bizonyító erejű magánokiratnak vagy közokiratnak postai ajánlott, tértivevényes továbbításával, vagy belföldön bármely jegyzőnek vagy közjegyzőnek, külföldön pedig a hivatásos magyar konzuli tisztviselőnek továbbításra való átadásával, vagy

b) közjegyzőnél közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatban, vagy az erre felhatalmazott hivatásos magyar konzuli tisztviselőnél konzuli okiratba foglalt nyilatkozatban.

(3) A szóbeli végintézkedés tanújának (2) bekezdésben foglalt nyilatkozatából ki kell tűnnie, hogy a tanú a nyilatkozatot a vallomástétel akadályainak és a hamis tanúzás következményeinek ismeretében tette meg. Erre a szóbeli végintézkedés tanúját az (1) bekezdésben foglalt felhívásban, a vallomástétel akadályainak és a hamis tanúzás következményeinek ismertetésével figyelmeztetni kell.

(4) A szóbeli végintézkedésről szóló iratot átvevő vagy nyilatkozatot okiratba foglaló jegyző vagy közjegyző az átvett iratot vagy a nyilatkozatról szóló tanúsítványt ellenszolgáltatás nélkül haladéktalanul továbbítja a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző részére tértivevényes küldeményként.

(5) A szóbeli végintézkedés megtételének körülményeiről és tartalmáról szóló iratot átvevő vagy az erről szóló nyilatkozatot okiratba foglaló konzuli tisztviselő az átvett iratot vagy a nyilatkozatról készített konzuli okiratot a külpolitikáért felelős miniszternek terjeszti fel, aki azt a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző részére ellenszolgáltatás nélkül, tértivevényes küldeményként továbbítja. A továbbításra igénybe vett diplomáciai vagy konzuli futárposta a teljesítés határidejébe nem számít bele.

(6) Ha a szóbeli végintézkedés tanúja elhunyt, vagy egyéb okból nem képes nyilatkozni, a végintézkedés megtételének körülményeiről és tartalmáról az általa azokról korábban tett, teljes bizonyítóerejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt, illetve olyan személy nyilatkozata alapján is meg lehet győződni, aki az elhunyt tanú által hallottakról tudomással bír.

48. § (1) A hagyatéki ügyben eljáró közjegyző a tárgyalás előkészítése végett az örökhagyó által zárt borítékban letétbe helyezett végrendeletet felbonthatja.

(2) Ha a közjegyző az örökhagyó végintézkedésének esetleges érvénytelenségére vonatkozó körülményt észlel, arról az érintetteket legkésőbb a végintézkedés kihirdetése során tájékoztatja.

Eseti gyám, eseti és ügygondnok^{*}

49. §^{*} (1)^{*} A közjegyző ügygondnokot rendel ki vagy - ha az a leltározás során nem történt meg - a gyámhatóságot keresi meg eseti gyám vagy eseti gondnok kirendelése végett, ha

a)^{*} az öröklésben érdekeltnek nincs törvényes képviselője és méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy,

b) nincs meghatalmazottja vagy törvényes képviselője az ismeretlen helyen tartózkodó, vagy ismert helyen tartózkodó, de visszatérésében gátolt öröklésben érdekeltnek, vagy

c) az öröklésben érdekelt törvényes képviselője jogszabály vagy a gyámhatóság rendelkezése folytán, érdekellentét vagy más tényleges akadály miatt nem járhat el.

(2)^{*} Ha a közjegyző által ismert adatok arra utalnak, hogy az öröklésben érdekeltnek cselekvőképességét érintő gondnokság alá helyezése indokolt és annak elmaradása a hagyatéki eljárásban károsodását okozhatja, erről a közjegyző az illetékes ügyészt vagy az illetékes gyámhatóságot, az öröklésben érdekeltnek az érdekeltségére vonatkozó és a rendelkezésre álló más adatok közlése mellett, a gondnokság alá helyezési eljárás esetleges megindítása végett értesíti.

(3)^{*}

50. § A közjegyző ügygondnokot csak akkor rendelhet ki, ha az ügygondnok előreláthatólag felmerülő készkiadásának és várható díjának megelőlegezése megtörtént. Az ügygondnok előreláthatólag felmerülő készkiadásának és várható díjának előlegezéséről a közjegyző külön végzésben rendelkezik.

51. § Ügygondnokul a közjegyzőnek elsősorban ügyvédi irodát vagy egyéni ügyvédet kell kirendelnie. Sürgős esetben ügygondnokul az

öröklésben érdekelt másik személy is kirendelhető, ha sem ő, sem az esetlegesen általa képviselt harmadik személy az érintettel nem ellentétesen érdekelt.

52. § Az ügygondnokra - ha törvény másként nem rendelkezik - a meghatalmazott jogállására vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ügygondnok jogköre kiterjed a hagyatéki eljárással kapcsolatos minden nyilatkozatra és cselekményre, ideértve a hagyatéki vagyon átvételét is; készpénzt, értékpapírt és értéktárgyat azonban csak a gyámhatóság engedélyével vehet át. Az ügygondnok egyezséget nem köthet, jogokról nem mondhat le, jogokat (követeléseket) nem ismerhet el és kötelezettséget nem vállalhat, kivéve, ha ezáltal az általa képviselt felet nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

Idézés

53. § (1) A közjegyző a hagyaték tárgyalására az örökhagyó végintézkedésének hiányában megidézi

- a) a törvényes örökösöket,
- b) a hagyatéki hitelezőt,
- c) a hagyatéki eljárásban fellépett igénylőt és

d) azt, aki mint az örökhagyó hagyatékához tartozó dolog birtokosa, vagy az örökhagyó hagyatékához tartozó, és a halállal az örökösre (hagyományosra) átszálló jog vagy követelés kötelezettje az idézést kérte.

(2) Ha az örökhagyó végintézkedést tett, a közjegyző a hagyaték tárgyalására a végintézkedés lényeges tartalmának közlésével megidézi:

- a) a végintézkedésben megjelölt, örökösként érdekeltet,
- b) a kötelesrészre jogosult törvényes örököst,
- c) a végrendeleti végrehajtót,
- d) a hagyatéki hitelezőt,
- e) a hagyatéki eljárásban fellépett igénylőt, valamint
- f) azt, aki mint az örökhagyó hagyatékához tartozó dolog birtokosa, vagy az örökhagyó hagyatékához tartozó, és a halállal az örökösre

(hagyományosra) átszálló jog vagy követelés kötelezettje az idézést kérte,

g) tulajdonostársak közös öröklési szerződése esetén az örökhagyót túlélő tulajdonostársat.

(3) Ha a közjegyző az örökhagyó végintézkedésének esetleges érvénytelenségére vonatkozó körülményt észlel, vagy valamelyik törvényes örökös - az örökhagyó végintézkedése ellenére is - örökösként igényt jelentett be a hagyatékra, akkor a hagyatéki tárgyalásra valamennyi törvényes örököst is meg kell idézni.

54. § Ha az örökhagyó szóbeli végrendeletet tett, a közjegyző a hagyatéki tárgyalásra a szóbeli végrendelet tanúit megidézheti, de ha előzetes nyilatkozatot nem tett, vagy az öröklésben érdekelt kéri, meg kell idéznie vallomásuk jegyzőkönyvbe foglalása végett. Ha a tanúk vallomása folytán újabb, olyan érdekeltek adatai válnak ismertté, akiknek a hagyatéki tárgyalásra történő idézése nem történt meg, a közjegyző a tárgyalást elhalasztja.

55. § (1) A közjegyző a szóbeli végrendeletet a tanúk előzetes írásbeli nyilatkozatainak, illetve tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt vallomásainak felolvasásával hirdeti ki.

(2)^{*} A közjegyző a szóbeli végrendelet tanúinak kihallgatásakor vagy a szóbeli végrendelet kihirdetésekor jelen nem levő - korábban ismert vagy a tanúk kihallgatásának következtében ismertté vált - örökösként érdekelteknek a tanúk előzetes nyilatkozatait, illetve a meghallgatásukról szóló tárgyalási jegyzőkönyvet megküldi. Ha ilyen érdekelt nem ismert, a közjegyző az örökhagyó szóbeli végrendeletét nyomban kihirdeti, ellenkező esetben a végrendelet kihirdetésére azt követően kerülhet sor, miután a végrendelet lényeges tartalma a tanúk meghallgatásakor jelen nem levő érdekeltekkel is szabályszerűen közlésre került.

56. § (1) Ha a hagyatéki eljárásban érdekelt belföldön lakóhellyel, tartózkodási hellyel (e §-ban együtt: lakóhellyel) vagy székhellyel nem rendelkezik, és magyarországi lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező meghatalmazottja nincs, őt a közjegyző az idézés kézbesítésével egyidejűleg felhívja kézbesítési megbízott megjelölésére.

(2) Az (1) bekezdés szerinti érdekelt a kézbesítési megbízott nevét és címét legkésőbb az első hagyatéki tárgyaláson köteles bejelenteni, egyidejűleg benyújtani a kézbesítési megbízottal kötött és teljes bizonyítóerejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt megbízási

szerződését. Cég esetében kézbesítési megbízottként külön megbízás nélkül a külföldi érdekeltnek a cégjegyzékben szereplő kézbesítési megbízottja jár el.

(3) Ha az érdekelt a (2) bekezdésben meghatározott időpontig, továbbá a megbízás megszűnésének akár a megbízó, akár a megbízott általi bejelentését követően külön felhívás nélkül haladéktalanul új kézbesítési megbízottat nem jelöl meg, vagy az iratokat a kézbesítési megbízott részére kézbesíteni nem lehet, erre tekintettel hiánypótlás elrendelésének vagy az érdekelt külön felhívásának nincs helye, hanem a közjegyző az érdekelt részére hirdetményi úton kézbesít. E rendelkezés nem alkalmazható az első tárgyalásra szóló idézés kézbesítésére; ezen iratok kézbesítésére a Pp. külföldön történő kézbesítésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(4) E §-ban foglaltakra az (1) bekezdés szerinti érdekeltet külön is figyelmeztetni kell.

57. § (1) Az idézés figyelmeztetést tartalmaz az alábbiakra is:

a) ha szabályszerű idézése ellenére valaki a tárgyaláson nem jelenik meg, ez a hagyatéki tárgyalás megtartását és a végzés meghozatalát nem akadályozza,

b) az egyezségkötés lehetőségére és

c) a közvetítői eljárás igénybevételének lehetőségére,

d)^{*} a megidézett személy köteles haladéktalanul bejelenteni, ha tudomása szerint az örökhagyó hagyatéka tekintetében külföldön eljárás volt vagy van folyamatban, egyúttal megadni a külföldi eljárás beazonosításához szükséges adatokat.

(2)^{*} Ha a közjegyző rendelkezésére álló adatok alapján az örökhagyó házastársa az őt törvényes örökösnek megillető haszonélvezeti jog (a továbbiakban: özvegyi jog) megváltására igényt terjeszthet elő, a közjegyző az özvegyi jog jogosultját és a törvényes állagörökösöket az özvegyi jog megváltásának lehetőségéről az idézésben tájékoztatja.

57/A. §^{*} (1) A közjegyző a hagyatéki tárgyalásra idézett örökös írásbeli kérelmére az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 54. § (4a) bekezdése szerint jár el, és az adóhatóság tájékoztatásának tartalmáról tájékoztatja a tájékoztatást kérelmező örököst.

(2) A közjegyző a hagyatéki tárgyalásra idézett örökös tájékoztatás során írásban köteles az örökös figyelmét felhívni az adóitok megőrzésének kötelezettségére, az adózó halála miatti soron kívüli adómegállapítás szabályaira, és arra, hogy a tájékoztatás tartalma eltérhet a soron kívüli adómegállapítás eredményétől.

Hirdetmény

58. § (1) Ha a képviselővel nem rendelkező hagyatéki eljárásban érdekelt tartózkodási helye ismeretlen, vagy olyan államban van, amely a kézbesítéshez jogsegélyt nem nyújt, vagy ha a kézbesítés egyéb elháríthatatlan akadályba ütközik, illetőleg ha a kézbesítés megkísérlése már előre is eredménytelennek mutatkozik, a kézbesítést hirdetmény útján kell teljesíteni.

(2) A hirdetményt 15 nappal kell közzétenni és a 15. napon kell kézbesítettnek tekinteni.

59. § (1) A közjegyző a hirdetményt elektronikus úton megküldi az országos kamarának, amely gondoskodik a hirdetmény elektronikus közzétételéről.

(2) Az országos kamara a hirdetmények közzétételére az interneten folyamatosan elérhető, nyilvános, díjmentesen megtekinthető elektronikus nyilvántartást működtet. Az országos kamara a hirdetményt az érkezését követő munkanapon köteles a közzététele időpontjának megjelölésével együtt a nyilvántartásban közzétenni. A közzététel 15. napján e tényről az országos kamara a közjegyzőt díjmentesen, elektronikus úton értesíti.

(3) A hirdetmény közzétételéhez fűződő jogkövetkezmények az országos kamara nyilvántartásában való közzététel alapján állnak be.

60. § (1) A hirdetmény útján kézbesítendő iratot 15 nappal ki kell függeszteni az érdekelt utolsó belföldi lakóhelye, ennek hiányában bejegyzett tartózkodási helye, ennek hiányában a hagyatéki eljárásra illetékes közjegyző székhelye szerint illetékes polgármesteri hivatal hirdetőablájára is.

(2) A hirdetményt a közjegyző elektronikus úton küldi meg a polgármesteri hivatalnak, amely azt az érkezését követő munkanapon köteles a hirdetőablájára a közzététele időpontjának megjelölésével együtt kifüggeszteni. A közzététel 15. napján e tényről a polgármesteri hivatal a közjegyzőt díjmentesen, elektronikus úton értesíti.

61. §* Bármelyik hagyatéki eljárásban érdekelt kérelmére a hirdetményt közzé kell tenni a külön jogszabályban meghatározott kormányzati portálon vagy - ha annak költségeit előlegezi - más egyéb módon is (országos napilapban vagy más formában). Az ezzel felmerült költséget a kérelmező viseli.

62. § (1) A hirdetmény tartalmazza:

- a) a közzététel napját,
- b) a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző nevét és székhelyét,
- c) az ügy számát,
- d) az örökhagyó nevét,
- e) a címzett nevét és utolsó belföldi lakóhelyét (székhelyét), ennek hiányában bejegyzett tartózkodási helyét,
- f) azt az okot, amelynek következtében a hirdetményi kézbesítés szükségessé vált,
- g) az érdekelt tudomására hozandó adatokat és figyelmeztetéseket (a közlés tartalma).

(2) A hagyatéki eljárásban hozott végzés hirdetményi úton történő kézbesítése esetén a hirdetmény a végzés tartalma helyett azt tartalmazza, hogy a közjegyző az ügyben végzést hozott, de annak kézbesítése megghiúsult, ezért az érdekelt vagy képviselője a végzést a közjegyzőnél átveheti.

(3) Az örökhagyó végintézkedésének hirdetményi úton történő közlése esetén a hirdetmény a végintézkedés tartalma helyett azt tartalmazza, hogy az örökhagyó végintézkedését az érdekelt vagy képviselője a közjegyzőnél megtekintheti.

63. § (1) Ha az öröklésben érdekeltet természetes személyazonosító adatainak - részben vagy egészben való - ismeretlensége miatt nem lehet azonosítani, hirdetményi úton kell megidézni a tárgyalásra azzal a felhívással, hogy igényét a hirdetményi kézbesítéstől számított 30 napon belül a közjegyzőnél jelentse be.

(2) Ha az ismeretlen öröklésben érdekelt igényét a hirdetményben megadott határidőn belül nem jelenti be, és a tárgyaláson sem jelenik

meg, az eljárás további szakaszában őt mint öröklésben érdekeltet és igényét figyelmen kívül kell hagyni.

64. § (1) Ha arra vonatkozó adat merül fel, hogy más törvényes örökös hiányában a Magyar Állam örököl, a közjegyző a hirdetményi kézbesítés szabályait megfelelően alkalmazva hirdetményt bocsát ki, amelyben felhív mindenkit, aki a hagyatéokra öröklésben érdekeltként igényt tart, hogy azt számára a kézbesítéstől számított 30 napon belül írásban jelentse be.

(2) A közjegyző a hagyatéki eljárásról az állami vagyonnal kapcsolatos polgári jogi jogviszonyokban képviselő szervén keresztül a hirdetmény egyidejű megküldésével tájékoztatja a Magyar Államot.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott határidő alatt a hagyatéokra örökösként érdekelt nem jelentkezik, a közjegyző a Magyar Állam törvényes öröklését állapítja meg és a hagyatékot, az arra más jogcímenek bejelentett igényekre is tekintettel az általános szabályok szerint adja át.

65. § (1) Az ismeretlen hagyatéki tartozás jogosultját a közjegyző bármely, öröklésben érdekelt kérelmére a hirdetményi kézbesítés szabályait megfelelően alkalmazva hirdetmény útján hívja fel arra, hogy követelését a kézbesítéstől számított 30 napon belül a közjegyzőnél írásban jelentse be.

(2) Az a hitelező, aki követelését a közjegyzői felhívásban megszabott határidő alatt nem jelentette be

a) a jelentkezésig történt kielégítéseket a sorrend megtartása és a csoportjához tartozók kielégítésének aránya szempontjából nem kifogásolhatja és

b) az örökösstársaktól csak az örökrészeikhez igazodó aránylagos kielégítését igényelheti, ha a hagyatéki osztály már megtörtént.

(3) A (2) bekezdésben foglalt korlátozás nem alkalmazható annak az örökösnek a javára, akinek a követelésről a bejelentés nélkül is tudomása volt.

(4) A (2)-(3) bekezdésben foglaltakra való figyelemfelhívást az (1) bekezdésben foglalt esetben a hirdetmény tartalmazza, és a közjegyző az érdekeltekkel is közli.

66. § (1) A hirdetményi kézbesítésről az országos kamara számítógépes nyilvántartást (e §-ban a továbbiakban: nyilvántartás) vezet, amelybe rögzíti az eljáró közjegyző nevét, az ügy számát, az utolsó belföldi lakóhelye (székhelye), ennek hiányában belföldi tartózkodási helye, ennek hiányában a hagyatéki eljárásra illetékes közjegyző székhelye megjelölésével a címzett nevét, akinek részére a kézbesítés hirdetmény útján történt, továbbá azt az okot, amelynek következtében a kézbesítés szükségessé vált, illetve a kézbesítés megtörténteire vonatkozó vélelem beálltának időpontját.

(2) A nyilvántartás közhiteles, a benne foglalt adatokról az országos kamara külön jogszabályban meghatározott módon kérelemre vagy megkeresésre felvilágosítást ad.

(3) A hirdetménnyel kézbesített irat címzettjén kívül, más személy kérelmére vagy megkeresésre felvilágosítás csak akkor adható, ha a bíróság, bírósági végrehajtó, büntetőügyben eljáró nyomozó hatóság és ügyészség, nemperes eljárást lefolytató közjegyző vagy közigazgatási szerv törvényben meghatározott feladatainak teljesítéséhez, illetve a felvilágosítást kérő személynek törvényben biztosított jogai gyakorlásához szükséges. A törvényes jogcímet valószínűsíteni kell. Ilyen esetben az adatszolgáltatás tényét a számítógépes rendszerben oly módon kell rögzíteni, hogy az adatszolgáltatás időpontja, jogcíme és az adat felhasználója megállapítható maradjon.

(4) A hirdetmény nyilvántartásba való rögzítéséért és a közzétételéért költségtérítést kell fizetni, amely a közjegyző készkiadását képezi; az országos kamara a hirdetményi nyilvántartás létesítésének, működtetésének és fejlesztésének költségeit a költségtérítésből fedezi.

A tárgyalás menete

67. § (1) A tárgyalás megnyitása után a közjegyző megállapítja, hogy a megidézettek személyesen vagy képviselőik útján megjelentek-e. Ha valamelyik idézett a tárgyaláson nem jelent meg, meg kell állapítani, hogy a tárgyalásra e törvény szabályai szerinti idézése megtörtént-e. A szabályszerűen megidézett érdekelt távolmaradása a hagyatéki tárgyalás megtartását és a határozathozatalt nem akadályozza.

(2) A hagyatéki tárgyalást akkor is meg lehet tartani, ha valamelyik meg nem jelent, a tárgyalásra egyébként megidézendő érdekelt a tárgyalásra nem volt szabályszerűen megidézve. Ilyen esetben azonban a tárgyaláson érdemi végzést hozni nem lehet, hanem a tárgyalás folytatására új határnapot kell kitűzni és arra a tárgyalásra megidézendő,

de szabályszerűen meg nem idézett és meg nem jelent érdekeltet meg kell idézni. A megjelent érdekeltet az újabb tárgyalásra csak szükség esetén kell megidézni.

(3) Ha valamelyik meg nem jelent érdekelt idézésének kézbesítési bizonyítványa a tárgyalás határnapjáig nem érkezett vissza, az érdemi végzés meghozatalát a kézbesítési bizonyítvány megérkezéséig el kell halasztani. Ha a kézbesítési bizonyítvány a tárgyalás megtartását követő 30 napon belül a közjegyzőhöz megérkezik, és abból megállapítható, hogy a meg nem jelent érdekelt tárgyalásra történő megidézése szabályszerű volt - ha újabb tárgyalás megtartása nem szükséges -, az érdemi végzés újabb tárgyalás kitűzése nélkül is meghozható; az ekként hozott végzést kézbesítés útján kell közölni.

(4) Ha a hagyatéki eljárásban érdekelt nevében megjelent meghatalmazott vagy törvényes képviselő a képviseleti jogát nem igazolja, a közjegyző az érdekelt nevében megjelent személyt megfelelő határidő kitűzésével felhívja a képviseleti jog megfelelő igazolására. Ha a képviselőként megjelent személy az érdekeltet nem képviselheti, az érdekeltet megfelelő határidő kitűzésével fel kell hívni, hogy személyesen vagy a törvénynek megfelelő képviselő útján járjon el.

(5) Ha a (4) bekezdésben említett hiány pótolható, a közjegyző a tárgyalást a hiány pótlása előtt is folytathatja, a megjelent érdekelt egyező kérelmére pedig a tárgyalást folytatni köteles. Ha a hiányt a kitűzött határidő alatt nem pótolták, a közjegyző az (1)-(3) bekezdésben foglaltak szerint jár el.

68. § (1) Ha a megjelentek számbavétele után a közjegyző megállapítja, hogy helye van a tárgyalás elhalasztásának, akkor elhalasztja a tárgyalást, valamint - amennyiben ez lehetséges - a folytatólagos tárgyalás időpontját kitűzi, feltéve, hogy az érdemi határozathozatalt befolyásoló

- a) fontos okból azt bármelyik hagyatéki eljárásban érdekelt kéri,
- b) egyezés megkötése érdekében érdemesnek látszik, vagy
- c) tényállás további tisztázása miatt szükséges.

(2)^{*} A tárgyalás elhalasztása esetén, ha az öröklésben érdekelt - az elhalasztást megelőzően vagy azt követően - egyezően kérik, a közjegyző tárgyaláson kívül, a rendelkezésre álló adatok alapján dönthet a hagyaték átadásáról, és e döntést kézbesítés útján közli.

69. § (1) A tárgyaláson a közjegyző először a hagyatéki leltárt ismerteti, szükség esetén azt kijavítja, kiegészíti vagy ennek érdekében intézkedik. A hagyatéki leltár tartalmával kapcsolatban a tárgyaláson megjelentek észrevételre tehetnek.

(2) Az örökhagyó végintézkedését a közjegyző a tárgyaláson hirdeti ki. A szóbeli végrendelet kihirdetése a tanúk tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt vallomásának és - ha készült - az általuk a szóbeli végrendelet megtételének körülményeiről és tartalmáról készített nyilatkozatok felolvasásából és jegyzőkönyvhöz csatolásából áll.

(3) A tárgyaláson a jelen lévő hagyatéki eljárásban érdekeltnek módot kell adni arra, hogy észrevételét megtehesse.

70. § (1) A tárgyaláson az elhangzott nyilatkozatok és a rendelkezésre álló iratok alapján a közjegyző megállapítja

- a) a hagyaték átadásához szükséges tényállást,
- b) az öröklés konkrét ügyben irányadó rendjét, valamint
- c) azt, hogy ki és milyen jogcímen támasztott igényt a hagyatékkal szemben.

(2) A tényállás tisztázása keretében meg kell állapítani a törvényes örökösnek fellépő személy és az örökhagyó között fennálló hozzátartozói, illetve rokoni kapcsolatot.

A hagyatéki eljárás felfüggesztése

71. § (1) A közjegyző a hagyatéki eljárást felfüggesztheti, ha

a) az öröklésben érdekelt gondnokság alá helyezési eljárásának megindítása érdekében az illetékes ügyészt vagy az illetékes gyámhatóságot értesítette, vagy

b) a hagyaték vagy egy részének átadása olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában

ba) büntetőeljárás vagy közigazgatási hatósági eljárás, vagy

bb) polgári per vagy a bíróság hatáskörébe tartozó más polgári eljárás van folyamatban.

(2)^{*} A közjegyző a hagyatéki eljárást felfüggeszti, ha a hagyatéki átadását befolyásoló kérdésben

a) házasság létezésének, érvényességének vagy gyermek családi jogállásának bírósági megállapítása,

b) holtnak nyilvánítási vagy halál tényének megállapítása iránti eljárás vagy

c) az ingatlan-nyilvántartásban az örökhagyó tulajdonaként

ca) bejegyzett ingatlanra vagy annak a tulajdoni hányadára az örökhagyó túlélő házastársa vagy volt (elvált) házastársa házastársi vagyonközösség vagy élettársa élettársi vagyonközösség jogcímén őt megillető részesedés megállapítása vagy

cb) be nem jegyzett ingatlannal kapcsolatban az örökhagyó tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése tárgyában bírósági vagy hatósági eljárás van folyamatban, vagy

d) a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági igazgatási szerv által kiadott hatósági bizonyítvány szükséges.

(3)^{*} Ha az (1) bekezdésben és a (2) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott eljárás még nincs megindítva, de a rendelkezésre álló adatok és a megindításra jogosult nyilatkozata alapján rövid időn belül megindulása valószínűnek mutatkozik, a közjegyző az eljárás megindítására és annak igazolására az arra jogosultnak megfelelő határidőt tűz. Ha a határidő eredménytelenül telik le, az eljárás felfüggesztésének nincs helye. A (2) bekezdés d) pontjában meghatározott esetben a közjegyző a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szerint szükséges feltételek fennállásáról szóló hatósági bizonyítvány kiadása céljából megkeresi a mezőgazdasági igazgatási szervet.

(4) A hagyatéki eljárás felfüggesztése az (1) és (2) bekezdésekben meghatározott eljárások jogerős befejezéséig tarthat.

(5) A hagyatéki eljárás felfüggesztése alatt rész-hagyatékátadó végzés (79. §) hozható.

(6)^{*} Ha a mezőgazdasági igazgatási szerv a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény alapján a hatósági bizonyítvány kiadását

megtagadja, a közjegyző a végrendelet ezzel ellentétes rendelkezését semmisnek tekinti; a hagyaték érintett része tekintetében a végrendeleti örökösre való átszállás nem állapítható meg, illetve a hagyaték érintett része a végrendeleti örökösnek ideiglenes hatállyal sem adható át.

A hagyatéki eljárás költsége

72. § (1)^{*} A hagyatéki eljárás költsége:

a) a közjegyzőt a közjegyzői díjszabásról szóló jogszabály szerint megillető munkadíj és költségtérítés (közjegyzői díjazás),

b) az ügygondnok eljárásának külön jogszabályban meghatározott díja és költségtérítése (gondnoki díjazás),

c) a biztosítási intézkedés elrendelésével és foganatosításával kapcsolatban felmerült, külön jogszabályban meghatározott költség (biztosítási intézkedés költsége), valamint

d) a külföldi hatósághoz intézett megkereséssel összefüggésben felmerült költség.

(2) A Pp. költségkedvezményekre vonatkozó rendelkezései a hagyatéki eljárásban nem alkalmazhatók.

73. § (1) A hagyatéki eljárás költségét - a közjegyzői díjazás kivételével - a hagyatéki eljárásban

a) annak kell előlegeznie,

aa) aki a költséggel járó intézkedés megtételét kérte, vagy

ab) aki örökösként érdekelt (ha az intézkedés hivatalból történt);

b) az viseli, akinek az eljárásbeli cselekménye folytán a költséggel járó intézkedés megtétele szükségessé vált; ha ez a személy nem állapítható meg, az örökös.

(2) Az (1) bekezdés ab) pontja szerint előlegezett összeg hagyatékátadási tehernek minősül.

(3) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a gondnoki díjazást és a biztosítási intézkedés költségét - ha az (1) bekezdés b) pontja szerinti személy nem állapítható meg vagy nem örököl - az örökös viseli.

(4) A közjegyzői munkadíj megelőlegezése elrendelésének nincs helye; a közjegyzői díjazást egyéb tekintetben

a) annak kell előlegeznie,

aa) aki a költséggel járó intézkedés megtételét kérte, vagy

ab) aki örökösként érdekelt (ha az intézkedés hivatalból történt);

b) az viseli, aki örököl; ilyen személy hiányában az, aki a hagyatékra igényt terjesztett elő.

(5) Ha a hagyatéki eljárás díjának előlegezésére, illetve viselésére többen kötelesek, e kötelezettség őket egyetemlegesen terheli.

74. § A költségek megelőlegezésére szolgáló pénzüsszeget - a jegyző vagy a közjegyző felhívásának megfelelően - közjegyzői letétbe kell helyezni.

75. §* A hagyatéki eljárás költségeinek megfizetésére megfelelő határidőt kell tűzni, mely az eljárást befejező végzés jogerőre emelkedésétől számított 15 napnál távolabbi nem lehet; a meg nem fizetett közjegyzői díjazás erejéig a hagyatékon a közjegyzőt törvényes zálogjog illeti meg.

76. § A hagyatéki eljárás költsége a végrehajtandó követelések kielégítésének sorrendje vonatkozásában a munkavállalói munkabérrel egy tekintet alá eső követelésnek minősül.

77. § Az eljárás során készült irat nem hiteles másolatáért a másolat kiadását kérőnek a külön jogszabályban meghatározott másolati díjat kell fizetnie a közjegyző részére, a jegyző eljárásában készült irat másolata esetén a települési önkormányzatnak.

A hagyatéki eljárás megszüntetése

78. §* A közjegyző az előtte folyamatban levő hagyatéki eljárást végzéssel akkor is megszünteti, ha

a) joghatósága hiányát állapítja meg, vagy

b) öröklési bizonyítvány kiadását nem kérték és

ba) nem áll fenn, illetve megszűnik a 20. § (1) bekezdés *b)* pontjában, a 20. § (2) vagy (3) bekezdésében foglalt körülmény és a hagyatékban nincs a 20. § (1) bekezdés *a)* pontjában megjelölt vagyontárgy,

bb) nem áll fenn, illetve megszűnik az a körülmény, amelynek fennállása miatt a hagyaték leltározása e törvény alapján kötelező,

bc) a hagyatéki leltár felvétele kérelemre történt és a kérelmező - több kérelmező esetén valamennyi kérelmező - e kérelmét a hagyatékátadó végzés meghozataláig visszavonta.

A hagyaték átadása

79. § A hagyaték egy része is átadható ideiglenes, illetőleg teljes hatállyal, ha az átadásnak az előfeltételei a hagyatékban erre a részére már fennállnak (rész-hagyatékátadó végzés).

80. §^{*} (1) Ha az öröklés feltételhez kötött, ezt - ha még nem következett be - a hagyaték átadásáról szóló végzésben fel kell tüntetni.

(2) Az elsősorban örökösnek nevezett személyként (a továbbiakban: előörökös) történt öröklés esetén a hagyaték átadásáról szóló végzésben az utóörökléssel érintett vagyontárgyra, vagyonrészre vagy vagyoni hányadra vonatkozóan fel kell tüntetni

a) az utóöröklési jogot és

b) az előörökös rendelkezési jogának a Ptk.-ban meghatározott korlátját.

81. § (1) Ha vitás az örökösként érdekeltek között, hogy milyen ingó vagyontárgyak tartoznak a hagyatékhoz, a közjegyző a nem vitás ingó vagyontárgyakat a hagyaték átadására vonatkozó szabályok szerint azzal a figyelmeztetéssel adja át, hogy a vitás ingó vagyontárgyakra vonatkozó igény bírósági úton érvényesíthető.

(2) Ha az ingó vagyontárgy hagyatékba tartozását, tulajdonjogát az örökösként érdekelteken kívül álló igénylő teszi vitássá, a vagyontárgyat csak akkor lehet kihagyni a hagyatékból, ha

a) ezt az igényt az adott vagyontárgy vonatkozásában örökösként érdekeltek elismerik,

b) az ingó vagyontárgyon lévő jelből vagy más körülményből valószínű, vagy

c) az igénylő okirattal valószínűsíti,

hogy az ingó vagyontárgy nem tartozik a hagyatékhoz, hanem az igénylőt illeti meg.

(3) Közhiteles nyilvántartásban az örökhagyó tulajdonaként bejegyzett vagyontárgyat csak abban az esetben lehet a hagyatékból kihagyni, ha

a) jogerős bírósági vagy közigazgatási határozat alapján megállapítható, hogy az nem tartozott az örökhagyó hagyatékához, vagy

b)* a vagyontárgy tulajdonjogára igényt tartó személy a hagyatéki tárgyalás berekesztéséig közokirattal igazolja, hogy javára a tulajdonjogot a nyilvántartásba bejegyezték.

(4)* Ha a leltárba felvett vagyonra, vagyonrészre vagy vagyontárgyra az örökhagyó túlélő házastársa (volt házastársa) házastársi vagyonközösség jogcímén, vagy az örökhagyót túlélő élettársa (volt élettársa) az együttélés alatt keletkezett vagyonközösségből őt megillető részesedés jogcímén igényt tart és

a) az igényt tartó az egyetlen örökösként érdekelt, valamint az igény jogossága egyéb körülményekből valószínűnek mutatkozik,

b) igényét az örökösként érdekelt egyéb személy elismeri, vagy

c) arra az örökösként érdekelt felhívás ellenére sem nyilatkozik,

azt a hagyatékból ki kell hagyni, egyben - az a) és b) pontban foglalt eset kivételével - külön végzésben meg kell állapítani, hogy az a házastársat (volt házastársat), illetve az élettársat (volt élettársát) illeti; e végzés jogerőre emelkedéséig a hagyatéki eljárást a vagyontárgy tekintetében fel kell függeszteni. Ha a vagyontárgy rendelkezési jogát közhiteles nyilvántartás tartalmazza, a tulajdonjognak a házastárs (volt házastárs), illetve az élettárs (volt élettárs) javára történő bejegyzése iránt a hagyatékátadó végzés megküldésével nyilvántartó hatóságot meg kell keresni.

(5) Ha vagyontárgy közhiteles nyilvántartásában tulajdonosként feltüntetett személynek az örökhagyóval való azonossága kétséges, a vagyontárgy csak akkor vehető fel a hagyatékba, ha a közjegyző az azonosságot megállapítja. Ha az azonosság a hagyatéki iratokból vagy a hagyatéki eljárásban érdekeltek által felmutatott okiratból, vagy az érdekeltek nyilatkozataiból nem állapítható meg, a közjegyző az

azonosság igazolása és ennek eredményeként a leltár kiegészítése érdekében a jegyzőt keresi meg. Az azonosság megállapítását a közjegyző a hagyatékátadó végzésben a nyilvántartást vezető hatósággal közli. Ez a közlés a nyilvántartást vezető hatóságot köti.

81/A. §^{*} A külföldi hagyatéki vagyonból az igazoltan meglévő és hagyatékhoz tartozó vagyon adható át.

82. § A hagyatékátadó végzésben a hagyatékot abban a részében teljes hatállyal kell átadni, amelyben a teljes hatályú átadás feltételei fennállnak, míg ideiglenes hatállyal kell átadni abban a részében, amelyben az ideiglenes hatályú átadás feltételei állnak fenn.

A hagyaték átadása teljes hatállyal

83. § (1) A közjegyző a hagyatékot teljes hatállyal adja át, ha a hagyaték átadásának nincs törvényes akadálya, és

a) a hagyatékra csak egy örökösként érdekelt jelentett be igényt és a rendelkezésre álló adatok szerint másnak a hagyatékra öröklés, halál esetére szóló ajándékozás, dologi hagyomány vagy közérdekű meghagyás jogcímén igénye nincs, vagy

b) a hagyatéki eljárásban a hagyatéki vagyon átadása tekintetében nincs öröklési jogi vita vagy - figyelembe véve a (2) bekezdésben foglaltakat - másodlagos öröklési vita.

(2)^{*} A közjegyző akkor is teljes hatállyal adja át a hagyatékot, ha csak másodlagos öröklési vita merült fel és e vitában az igény előterjesztője a teljes hatályú hagyatékátadáshoz hozzájárult, vagy az igénye összegének megfelelő pénzüsszeget a többi örökösként érdekelt biztosítékként közjegyzői letétbe helyezte. A közjegyző a letétbe helyezett biztosíték összegét a teljes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő 30. nap leteltét követően haladéktalanul a letévőnek fizeti ki, kivéve, ha az igény előterjesztője a 30. napig - az érkeztetett keresetlevél egy példányával - igazolja, hogy igénye érvényesítése érdekében bírósági eljárást kezdeményezett. A közjegyzői letétbe helyezett biztosítékkal egy tekintet alá esik, ha az örökösként érdekelt beleegyezik, hogy a hagyatékba tartozó ingatlanra az igény összege erejéig jelzálogjogot jegyezzenek be, és a bejegyzés költségeit megelőlegezi. A közjegyző a költségeknek az örökösként érdekelt általi megelőlegezése után a jelzálog bejegyzése iránt megkeresi az ingatlanügyi hatóságot. Ha az örökösként érdekelt a törlés díját megelőlegezi, és az, aki a vitatott igényt a hagyatéki eljárásban

előterjesztette a teljes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő 30 napon belül - az érkeztetett keresetlevél egy példányával - nem igazolja, hogy igénye érvényesítése érdekében bírósági eljárást kezdeményezett, a közjegyző a jelzálog törlése iránt megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.

(3) Ha a másodlagos öröklési vitában támasztott igény előterjesztője a (2) bekezdés szerinti per megindítását igazolta,

a) a biztosíték összegét a közjegyző a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő jogerős elutasítása - feltéve, hogy a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok fennmaradása nem következett be -, a per érdemi döntés nélküli jogerős megszüntetése vagy szünetelés folytán történő megszűnése esetén a letevőnek vagy a bíróság érdemi döntése alapján arra jogosultnak fizeti ki,

b) a jelzálogjogot kérelemre

ba) törölni kell, ha a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította - feltéve, hogy a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok fennmaradása nem következett be - vagy a pert érdemi döntés nélkül jogerősen megszüntette vagy

bb) a bíróság jogerős érdemi döntésének megfelelően módosítani kell.

(4) A (3) bekezdés b) pontjában foglalt ingatlan-nyilvántartási eljárások költségét az viseli, akinek javára a jelzálogjog-törlési vagy -módosítási - felemelésre vagy leszállításra irányuló - eljárást megindítják.

(5)^{*} A (2) bekezdésben meghatározott bírósági eljárást kezdeményező keresetlevélben - a jogszabályban meghatározottakon kívül - fel kell tüntetni a pénzösszeg letételének, illetve a jelzálogjog bejegyzésének tényét, és kérelmet kell előterjeszteni az azokról való döntés iránt. A bíróság jogerős ítéletét vagy a pert megszüntető vagy megszűnését megállapító végzését a közjegyzői letéttel kapcsolatos intézkedések megtétele céljából a közjegyzőnek, a jelzálogjoggal kapcsolatos intézkedések megtétele céljából az ingatlanügyi hatóságnak is megküldi; ugyanezen célból a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő jogerős elutasításáról szóló végzést csak akkor küldi meg a közjegyzőnek, illetve az ingatlanügyi hatóságnak, ha a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok fennmaradása nem következett be.

84. §^{*} A közjegyző özvegyi joggal terheltén és teljes hatállyal adja át a hagyatékot, ha csak e jog vagy annak terjedelme vitás.

A hagyaték átadása ideiglenes hatállyal

85. § (1) Ha a hagyatékot teljes hatállyal átadni nem lehet, azt ideiglenes hatállyal kell átadni.

(2)^{*} A hagyatékot ideiglenes hatállyal megszerző a neki ideiglenesen átadott hagyatékot - kivéve a biztosítási intézkedés alapján más személy birtokába kerülő, illetve abban maradó vagyontárgyat - birtokában tarthatja, a birtokában nem lévő vagyontárgyakat birtokba veheti és azokat jóhiszemű birtokosként használhatja, de el nem idegenítheti és meg nem terhelheti a hagyaték teljes hatályú átadásáig vagy a hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válásának megállapításáig.

(3) Az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés hozatala esetén az örökös a hagyatéki-átadási terheket és az öröklési illetéket a hagyatékból is kifizetheti; e célból a közjegyző azt engedélyező végzése alapján a hagyatéki vagyon- tárgyakat értékesítheti, a bírósági letétbe helyezett vagy közjegyzői letétbe vett készpénzt és vagyontárgyat is birtokba veheti. Ha a birtokba vett készpénzből és vagyontárgyból vagy annak értékesítéséből befolyt összeget az örökös nem e célnak megfelelően használja fel, annak erejéig e terhek kielégítéséért saját vagyonával felel.

86. § (1) Az öröklési jogi vitával érintett hagyatékot - függetlenül attól, hogy kinek a birtokában van - ideiglenes hatállyal a szerződéses örökösnek, ha ilyen nincs, a végrendeleti örökösnek, írásbeli és szóbeli végrendelet esetén az írásbeli végrendeletben megnevezett örökösnek, végintézkedés hiányában pedig a törvényes örökösnek kell átadni.

(2) Ha annak az öröklési szerződésnek vagy végrendeletnek, amelyre az örökös igényét alapítja, nincsenek meg a törvényben megszabott alaki kellékei, a vitás hagyatékot a törvényben megszabott kellékekkel rendelkező végrendeletben megnevezett örökösnek, illetőleg a törvényes örökösnek kell ideiglenesen átadni. Ezt a szabályt kell megfelelően alkalmazni akkor is, ha a végintézkedés tartalmi okból nyilvánvalóan érvénytelen.

(3) Minden más öröklési jogi vita esetén a rendelkezésre álló adatok alapján kell dönteni a hagyaték ideiglenes hatályú átadásáról.

87. § A hagyaték ideiglenes átadásának hatályára vonatkozó rendelkezésekre a feleket a végzésben figyelmeztetni kell.

88. § (1) Az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válik, ha

a) a hagyatéki per megindítását a jogosult nem igazolja,

b) a hagyatéki pert megindító keresetlevelet a bíróság a jogerősen elutasította,

c) a bíróság a keresetet jogerősen elutasította,

d) a hagyatéki pert a bíróság jogerősen megszüntette, vagy

e) a hagyatéki pert a bíróság érdemi döntés nélkül fejezte be.

(2) A közjegyző az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását az (1) bekezdés a) pontja esetén a határidő elteltével, illetve az (1) bekezdés b)-e) pontjaiban foglalt irat átvételét követő 15 napon belül végzéssel állapítja meg.

89. §* Ha a hagyatéki perben döntést hozó bíróság jogerős határozata az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéstől részben vagy egészben eltér, a közjegyző az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzést a bírósági határozattal érintett részében hatályon kívül helyezi és a bírósági határozatnak megfelelő teljes hatályú hagyatékátadó végzést hoz, egyidejűleg az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés bírósági határozattal nem érintett részére vonatkozóan megállapítja annak teljes hatályúvá válását. Ha a bíróság az ideiglenes hagyatékátadó végzéssel érintett valamennyi igényt elbírálja, a közjegyző - a teljes hatályú hagyatékátadó végzés meghozatala helyett - a hagyatéki eljárást befejező végzésében azt állapítja meg, hogy az igények vonatkozásában a bíróság határozata az irányadó.

Végzések közzlése

90. § (1) A tárgyaláson hozott végzéseket a tárgyalás napján kell kihirdetni.

(2) Kézbesítés útján kell közölni:

a) - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - a hagyatékátadó végzést vagy az eljárást befejező egyéb végzést

aa) a hagyatéki eljárásban érdekelttekkel,

ab)^{*} ha az érdekeltek között méhmagzat, kiskorú, cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló vagy ismeretlen helyen tartózkodó személy van, akkor a gyámhatósággal;

b) a tárgyaláson hozott végzést azzal az eljárásban fellépett érdekelttel, aki a tárgyalásra nem volt szabályszerűen megidézve;

c) a tárgyaláson hozott olyan végzést, amely új határnap kitűzésére vonatkozik, vagy amely ellen külön fellebbezésnek van helye, azzal az érdekelttel, aki a tárgyaláson - szabályszerű idézés ellenére - nem jelent meg;

d) a tárgyaláson kívül hozott végzést az érdekeltekkel.

(3) A közjegyző a hagyatékátadó végzést vagy az eljárást befejező egyéb végzést a tárgyaláson jelen levő érdekeltek részére nyomban kézbesítheti.

(4) A (2) bekezdés alá nem eső végzést a kihirdetéssel közöltnek kell tekinteni.

Az eljárás befejezését követő intézkedések

91. § (1) A fellebbezéssel megtámadható végzés jogerőre emelkedését a közjegyző állapítja meg. A jogerőre emelkedésről az érdekelteket külön értesíteni nem kell, de az érdekelt kérelmére a végzés bemutatott kiadmányaira rá kell vezetni a jogerőre emelkedést tanúsító záradékot.

(2)^{*} Ha a hagyatékot teljes hatállyal átadó végzés vagy a teljes hatályúvá vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés jogkövetkezményeinek foganatosításához közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés szükséges, annak foganatosítása iránt a közjegyző a nyilvántartást vezető belföldi hatóságot a végzés egy példányának megküldésével megkeresi.

(2a)^{*} Ha a teljes hatályú hagyatékátadó végzés utóöröklési jogot tartalmaz, akkor a közjegyző a Végrendeletek Országos Nyilvántartásába bejegyzni az előörökös nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, valamint az utóöröklési jogot tartalmazó teljes hatályú hagyatékátadó végzés egyedi azonosításához szükséges adatokat.

(3) A közjegyző a teljes hatályú hagyatékátadó végzés és az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító

végzés jogerőre emelkedésének megállapítása után megteszi a jogszabályban előírt intézkedéseket.

(4)^{*} A teljes hatályú hagyatékátadó végzés, az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzés, valamint az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésének megállapítása után a végzés rendelkezéseinek megfelelően a közjegyző intézkedik a biztosítási intézkedés folytán hatósági, közjegyzői vagy bírósági letétben levő vagyontárgy kiutalása, valamint a hagyatéki eljárás során korábban elrendelt biztosítási intézkedéssel birtokba adott (birtokban hagyott) vagyontárgynak a jogosult részére való átadása és a zár alá vétel megszüntetése iránt.

(5) Az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzésben a közjegyző rendelkezik a hagyatéki eljárás során korábban elrendelt biztosítási intézkedés fenntartásáról vagy megszüntetéséről. A közjegyző a biztosítási intézkedést megszünteti, ha elrendelésének oka megszűnt.

92. § (1) A közjegyző a jogerős teljes hatályú hagyatékátadó végzést és a teljes hatályúvá vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzést az illetékkiszabás végett megküldi az illetékes állami adóhatóságnak.

(2) A hagyaték bejelentése céljából a közjegyző a jogerős teljes hatályú hagyatékátadó végzést, a teljes hatályúvá vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzést és a jogszabályban előírt egyéb iratokat a teljes hatályú hagyatékátadó végzés, az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzés jogerőre emelkedésének megállapításától számított 15 napon belül az illetékes állami adóhatóságnak küldi meg.

IV. FEJEZET

KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK

Közvetítői eljárás, osztályos és egyéb egyezségek

93. § (1) Ha az öröklési jogi vita és a másodlagos öröklési vita rendezése érdekében a felek a bírósági eljárás megindításának igazolására nyitva álló határidő alatt - a per megindítása helyett - külön törvényben meghatározott közvetítői eljárás megindítását igazolják, a közjegyző - az általa jóváhagyandó egyezség megkötése céljából - a bírósági eljárás megindítására nyitva álló határidőt az eredeti határidő elteltétől számított 30 nappal meghosszabbítja.

(2) Ha az (1) bekezdésben foglalt meghosszabbított határidő alatt a közvetítói eljárás a felek által a közjegyzőhöz a meghosszabbított határidő alatt egyezségként jóváhagyás végett beterjesztett olyan megállapodással fejeződik be,

a) amelyet a vitatott érték - része vagy egésze - tekintetében a közjegyző részben vagy egészben jóváhagy, akkor a közjegyző a jóváhagyott egyezségnek megfelelően intézkedik; a jóvá nem hagyott rész tekintetében a b) pontban és a (4) bekezdésben foglaltak irányadók;

b) amelynek jóváhagyását a közjegyző megtagadja, vagy a közvetítói eljárás - a közvetítőnek az eljárás eredménytelen befejezéséről készített, a közjegyzőhöz beterjesztett igazolásával vagy feljegyzésével igazoltan - a megállapodás nélkül fejeződik be, akkor a közjegyző megállapítja a meghosszabbított határidő lejártát, és az erről szóló végzést a vitás felekkel közli.

(3) A (2) bekezdés b) pontjában foglalt esetben, vagy ha a meghosszabbított határidő a közvetítói eljárás befejeződése nélkül jár le, a per megindítását az arra jogosult a határidő lejártát megállapító végzés közlésétől vagy a meghosszabbított határidő lejártát követő 8 napon belül joghatályosan igazolhatja; erről a közjegyző a feleket a határidő lejártakor hivatalból értesíti.

(4) A felek a jóváhagyás céljából a közjegyzőhöz beterjesztett egyezségüket az annak jóváhagyásáról rendelkező végzés meghozataláig módosíthatják, és eddig az időpontig a módosított egyezséget jóváhagyás végett a közjegyzőhöz beterjeszthetik. Ebben az esetben a közjegyző a módosított egyezség jóváhagyása felől határoz, és e határozatának megfelelően intézkedik.

94. §* (1) A hagyatékot az osztályos egyezség alapján öröklés jogcímén kell átadni. Az ilyen egyezséget a közjegyző nem alakszerű végzéssel hagyja jóvá, hanem az egyezségnek megfelelő hagyatékátadó végzést hoz, vagy ha az osztályos egyezség jogszabályba ütközik, a hagyatékot az osztályos egyezségre tekintet nélkül adja át.

(2) Ha az örökösként érdekelt a hagyatéki eljárásban az általa öröklés, halál esetére szóló ajándékozás, dologi hagyomány jogcímén megszerzett hagyatéki vagyon egészét vagy részét az öröklésben érdekelt más személyre, a kieséses örökösre vagy a hagyatéki hitelezőre átruházza, avagy az igénylőnek - az eredetileg a hagyatékhoz tartozónak tekintett - vagyontárgyra vonatkozó igényét elismeri, a közjegyző ezeket a jognyilatkozatokat egyezségbe foglalja, és dönt az

egyezség jóváhagyása felől. Ha a közjegyző ezen egyezséget jóváhagyta, a hagyatékot az egyezés szerinti jogcímen szerző félnek adja át az örökös öröklés jogcímen történő közbenső jogszerzésének megállapítása mellett.

(3) Ha az örökösként érdekelt a hagyatéki eljárásban az általa öröklés, halál esetére szóló ajándékozás, dologi hagyomány jogcímen megszerzett a mezőgazdasági termelés célját szolgáló föld, a hozzá tartozó berendezés, felszerelési tárgyak, állatállomány és munkaeszközök öröklését a Magyar Állam részére felajánlja, azt elfogadottnak kell tekinteni. Ilyenkor a közjegyző a hagyatékot ajándékozás jogcímen a Magyar Államnak adja át az örökös öröklés jogcímen történő közbenső jogszerzésének megállapítása mellett.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak esetén az örökös illetékfizetési kötelezettségére az örököstársnak való ingyenes átengedés szabályait kell alkalmazni.

A hagyaték átadása tárgyalás nélkül

95. § (1) Ha az örökhagyó után végintézkedés nem maradt, a közjegyző a hagyatékot tárgyalás nélkül is átadhatja

a) ha csak egy törvényes örökös van,

b) ha az örökösként érdekeltek egyezően, teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglaltan nyilatkoznak arról, hogy az örökhagyónak kizárólagos törvényes örökösei és a hagyaték átadását a törvényes öröklés rendje szerint kérik, vagy csatolják az iratokhoz a közöttük a hagyatékra vonatkozóan létrejött teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt olyan egyezséget, amelynek alapján a hagyaték átadható,

c) a póthagyatéki eljárásban vagy

d) ha az örökhagyó után csak olyan ingóság maradt, amelynek átadása az öröklési illeték alól mentes.

(2) A törvényes örökös a tárgyalás nélkül meghozott hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedése előtt kérheti hagyatéki tárgyalás kitűzését, ha az örökséget visszautasítja, más öröklésben érdekelttel egyezséget kíván kötni, vagy a hagyaték tárgyalás nélküli átadása alapjául szolgált, az iratokhoz csatolt egyezségtől el kíván térni, illetőleg örökségét vagy annak egy részét hagyatéki hitelező követelésének kielégítése fejében a

hagyatéki hitelezőre vagy a hagyatéki eljárásban kieséses örökösre kívánja átruházni, vagy igénylővel kíván egyezséget kötni. A törvényes örököst erre a jogára a tárgyalás nélkül meghozott hagyatékátadó végzésben figyelmeztetni kell.

Az özvegyi jog megváltása*

96. §* (1) Az özvegyi jog megváltása iránti igénnyel kapcsolatos eljárás lefolytatására az a közjegyző illetékes, aki az örökhagyó hagyatéki eljárásának lefolytatására illetékes. Ha az özvegyi jog megváltása iránti igényt a hagyatéki tárgyalás berekesztéséig előterjesztik, az igényt a közjegyző a hagyatéki eljárásban bírálja el és a hagyatékot annak megfelelően adja át.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott időpont után előterjesztett igénnyel kapcsolatos eljárás lefolytatására - a 97. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel - az a közjegyző illetékes, aki a póthagyatéki eljárás lefolytatására illetékes; az eljárás során a póthagyatéki eljárásra vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazandóak. Ha az eljárás során a felek a megváltásra vonatkozóan nem kötnek egyezséget, a közjegyző az eljárást megszünteti; az igényt ezt követően bírósági úton érvényesíthető.

(3) Az özvegyi jog megváltásának a póthagyatéki vagyona nézve a póthagyatéki eljárásban is helye van.

97. §* (1) Ha az özvegyi jog megváltása iránt a hagyatéki tárgyalás berekesztéséig igényt terjesztenek elő, arról a közjegyző dönt és a hagyatékot ennek megfelelően adja át; a 96. § (2) bekezdésében foglalt esetben a közjegyző a felek között létrejött egyezség jóváhagyásáról a 12. § szerint határoz.

(2) Az özvegyi jog megváltása iránt a hagyatéki tárgyalás berekesztéséig előterjesztett igény esetén, ha az örökösök között öröklési jogi vita nincs és a hagyaték teljes hatályú átadásának van helye, a közjegyző a megváltás kérdésében külön végzéssel dönt. Ennek érdekében a Pp. bizonyításra vonatkozó szabályai szerint bizonyítást folytathat le. A közjegyző a hagyatékot a külön végzés végrehajthatóvá válása után - a külön végzésben foglaltakra is figyelemmel - teljes hatállyal adja át. Ha a külön végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül a megváltás kérdésében egyik érdekelt sem érvényesíti igényét a bíróság előtt, a közjegyző külön végzése végrehajthatóvá válik, az ezt követően előterjesztett megváltás iránti igényt figyelmen kívül kell hagyni. A 30 napos perindítási határidő

számítása, illetve a közjegyző külön végzésének jogerőre emelkedése vagy megváltoztatása tekintetében a külön törvényben meghatározott közvetítői eljárás megindításának, illetve eredményének jogkövetkezményeit (93. §) megfelelően alkalmazni kell.

(3) Ha az örökösök között öröklési jogi vita van, a közjegyző a hagyatékot az özvegyi joggal terheltén a törvényes öröklés általános rendje szerint ideiglenes hatállyal adja át az örökösöknek. A megváltáshoz fűződő jogait az érdekelt a 114. §-ban foglaltaknak megfelelően perrel érvényesítheti. Ha azonban 30 nap alatt igényét nem érvényesíti, a megváltás iránti igényt figyelmen kívül kell hagyni. A 30 napos perindítási határidő számítása tekintetében a külön törvényben meghatározott közvetítői eljárás (93. §) megindításának jogkövetkezményeit megfelelően alkalmazni kell.

(4) Ha a bíróság utóbb öröklési jogi vita felől dönt, és ez a megváltás alapjául szolgáló hagyaték megosztása tekintetében változást eredményezhet, az özvegyi jog megváltása iránti igény a bíróság előtt legkésőbb az elsőfokú határozat meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig előterjeszhető.

Eljárás végrendeleti végrehajtó megnevezése esetén*

98. §* (1) A jegyző vagy a közjegyző amint arról tudomást szerez, hogy az örökhagyó végrendeleti végrehajtót nevezett meg, haladéktalanul értesíti őt, és a végrendelet rá vonatkozó tartalmát vele közli.

(2) A jegyző vagy a közjegyző amint a végrendeleti végrehajtó személyéről tudomást szerez, értesíti a végrendeleti végrehajtót jogairól és kötelezettségeiről, valamint felhívja őt, hogy nyilatkozzon megbízatása elfogadásáról. A megbízatás elfogadottnak minősül az erről szóló nyilatkozatnak a jegyző vagy a közjegyző előtt, a jegyző vagy a közjegyző által felvett jegyzőkönyvbe foglaltan történő megtételével, illetve az elfogadásról szóló, teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozatnak a jegyző vagy a közjegyző általi dokumentált átvételével.

(3) Ha a végrendeleti végrehajtó az értesítés és tájékoztatás kézhezvételétől számított 30 napon belül megbízatását a (2) bekezdés szerint nem fogadja el, a hagyatéki eljárásban úgy kell tekinteni, mintha a végrendeleti végrehajtói megbízatás nem jött volna létre. A határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

(4) A végrendeleti végrehajtó megbízatásának létrejöttét vagy létre nem jöttét a jegyző vagy közjegyző végzéssel állapítja meg; a végzést az öröklésben érdekelttekkel - ha a végzést a jegyző hozta meg, azt a közjegyzővel is - közölni kell.

(5) A végrendeleti végrehajtó megbízatásának létrejöttét megállapító végzésben fel kell tüntetni a végrendeleti végrehajtónak a végrendelet és a jogszabályok szerinti jogait és kötelezettségeit. Egyes jogosultságainak gyakorlása vagy egyes kötelezettségeinek teljesítése céljából a végrendeleti végrehajtó kérelmére a közjegyző a végzés egyes rendelkezéseiről kivonatot készít.

99. §^{*} (1) A végrendeleti végrehajtó jogaira és kötelezettségeire a végintézkedés az irányadó; feladatát az örökhagyó utasításai és rendes gazdálkodás szabályai szerinti köteles ellátni. Különböző feladatokra más-más végrendeleti végrehajtó is megnevezhető. A jogszabályok betartása alól az örökhagyó jogszabályba ütköző utasítása nem mentesíti, de ha az örökhagyó célja jogszerű magatartással elérhető, a jogellenes utasítás teljesítése helyett a végrendeleti végrehajtó ez utóbbit köteles megtenni.

(2) Ha a végrendelet a végrendeleti végrehajtó jogait és kötelezettségeit nem határozza meg, a végrendeleti végrehajtó joga és kötelezettsége, hogy

a) az eljáró hatóságokat a hagyaték leltározásában segítse, és az örökösök javára szükség esetén biztosítási intézkedés elrendelését indítványozza,

b) követelje a végintézkedés rendelkezéseinek foganatosítását az örököstől, a hagyományostól, és ennek érdekében, amíg az örökhagyó végintézkedésében részesített személy maga fel nem lép, annak javára, de a saját nevében a bíróság előtt is eljárjon,

c) a hagyatéki vagyon kezelésére irányuló jogkörében a hagyatékot birtokba vegye, és

ca) a hagyatéki hitelezőket - különösen a halaszthatatlan kifizetéseket - a saját nevében eljárva, de a hagyaték terhére kielégítse,

cb) a hagyatéki követeléseket a saját nevében eljárva, de a hagyaték javára érvényesítse,

cc) az örökhagyó gazdasági társaságban (szövetkezetben) fennálló és a hagyaték megnyíltával az örökösre átszállt tagsági jogait gyakorolja,

d) a hagyatékátadó végzés (ideértve a rész-hagyatékátadó végzést is) jogerőre emelkedését követően maga fogatosítsa annak rendelkezéseit.

(3) A végrendeleti végrehajtó a (2) bekezdés c) pontjában meghatározott feladata ellátása során a hagyatékhoz tartozó vagyontárgy vonatkozásában

a) kötelezettségeket nem vállalhat, illetve a vagyontárgyat nem idegenítheti el, kivéve, ha ahhoz minden öröklésben érdekelt hozzájárult,

b) a hagyaték terhére ingyenesen nem rendelkezhet.

100. §* (1) A végrendeleti végrehajtóra a törvényben foglalt eltérésekkel a megbízottra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(2) A végrendeleti végrehajtó az e minőségében végzett tevékenységével az öröklésben érdekeltnek - a rájuk vonatkozó rész tekintetében - okozott károkért a szerződésen kívüli károkozás szabályai szerint felel.

(3) A végrendeleti végrehajtó indokolt kiadásait az örökösök kötelesek megtéríteni. Ha a végrendeleti végrehajtót az örökhagyó a hagyatékban részesítette, a megbízatás teljesítéséért járó díjba a részesítés értéke - a végrendelet arra vonatkozó rendelkezésének hiányában - nem számít bele.

101. §* (1) A végrendeleti végrehajtó megbízatása megszűnik:

a) a végintézkedésben arra meghatározott határidő elteltével, feltétel bekövetkeztével vagy ezek hiányában a hagyatéki eljárás jogerős befejeződésével,

b) a végrendeleti végrehajtó halálával, megszűnésével,

c) lemondással,

d) a megbízatás megvonásával,

e) ha a megbíztás betöltéséhez szükséges, a törvényben előírt feltételek már a megbíztás elfogadásakor sem álltak fenn, vagy utóbb megszűntek.

(2) A végrendeleti végrehajtó megbíztásáról való lemondására a megbíztás elfogadásának alaki követelményei irányadóak; hatálya a közjegyzőhöz érkezéssel áll be.

(3) A végrendeleti végrehajtótól megbíztását az öröklésben érdekelt személyek egyhangúlag, ugyanazon okiratba foglalt közös nyilatkozatban megvonhatják. A nyilatkozatot a közjegyző részére el kell juttatni, aki azt a végrendeleti végrehajtóval haladéktalanul közli; a megvonás hatálya e közléssel áll be.

(4) A közjegyző a végrendeleti végrehajtót az örökhagyó egyes rendelkezéseinek teljesítése alól nemperes eljárásban felmentheti, ha azt a végrendeleti végrehajtó és a feladat teljesítésében érdekelt személyek közösen kérik és a rendelkezések teljesítése a hagyatékot jelentősen veszélyeztetné.

(5) Amennyiben a végrendeleti végrehajtó megbíztása a hagyatéki eljárás során megszűnik, a megbíztás megszűnését - az (1) bekezdés b) pontjában foglalt eset kivételével - a jegyző vagy a közjegyző bármely érdekelt kérelmére végzéssel megállapítja. A végrendeleti végrehajtó felmentését az örökhagyó egyes rendelkezéseinek teljesítése alól - ezek pontos megjelölésével - a közjegyző végzéssel állapítja meg; a végzést az öröklésben érdekelttel közölni kell. A felmentés kérdésében a közjegyző a hagyatéki eljárást érdemben befejező végzésben is dönthet. A megbíztás megszűnéséhez és a felmentés megállapításához szükséges tények, körülmények fennállását vagy bekövetkeztét teljes bizonyító erejű magánokirattal vagy közokirattal kell igazolni.

Hagyatéki eljárás utóörökös-nevezés esetén*

101/A. §* (1) Az örökhagyó hagyatéki eljárását e törvény szabályai szerint kell lefolytatni akkor is, ha hagyatékában olyan vagyontárgy van, amelynek ő előörököse volt. Az ilyen vagyontárgyat az előörökös hagyatéki eljárásában az utóörököst nevező örökhagyó hagyatékaként kell átadni.

(2) Az előörökös hagyatékát terhelő tartozások az utóörökséget is terhelik, kivéve azokat, amelyek annak következtében keletkeztek, hogy az előörökös túllépte az előörökösként reá háramlott vagyona vonatkozó - Ptk. szerinti - rendelkezési jogának korlátait.

Hagyatéki eljárási igazolás*

101/B. § (1) Annak az öröklésben érdekeltnek a kérelmére, aki

a) külföldi hagyatéki vagyon meglétét valószínűsíti, vagy

b) külföldi hagyatéki vagyon igazolását követően valószínűsíti, hogy az veszélyben van,

a közjegyző külföldi felhasználás céljából külön végzésbe foglalt hagyatéki eljárási igazolást állít ki.

(2) A hagyatéki eljárási igazolás azt igazolja, hogy az örökhagyó hagyatéka tekintetében a közjegyző előtt hagyatéki eljárás van folyamatban és abban - az eljárás adatai szerint - kik az öröklésben érdekeltek.

(3) A hagyatéki eljárási igazolás nem minősül jogot keletkeztető vagy kötelezettséget megállapító okiratnak, nem jogosít fel a hagyatéki vagyon birtokba vételére, használatára, hasznosítására, haszonélvezetére és a hagyatéki vagyonnal való rendelkezésre, nem képez továbbá érvényes jogcímet nyilvántartásba való bejegyzéshez. A hagyatékátadó végzésben az előbbieken felsorolt tényekre utalni kell.

Öröklési bizonyítvány

102. § (1) Annak a kérelmére, aki valószínűsíti, hogy jogainak érvényesítéséhez vagy megóvásához az örökhagyó utáni öröklési rend igazolása szükséges, a közjegyző a hagyatékban vagy annak egy részében érvényesülő öröklési rendet (az örökös személyét, a hagyatékban való részesülése jogcímét és a hagyatékban való részesülése arányát) külön végzésbe foglalt öröklési bizonyítvánnyal állapítja meg.

(2) Öröklési bizonyítvány kiállításának akkor van helye, ha

a) az örökhagyó után hagyatéki vagyon nem maradt vagy a hagyaték tárgya kizárólag külföldi ingatlan vagy olyan külföldön lévő ingóság, melynek átadására vonatkozóan a közjegyzőnek nincs joghatósága, vagy

b) a kérelmező igazolja, hogy az öröklési rend tekintetében több, örökösként érdekelt között öröklési jogi vita nincs és hagyatékátadó végzés meghozatalára még nem került sor.

(3) A közjegyző a hagyatéki eljárásban érdekelt kérelmére vagy hivatalból a hagyatéki tárgyalásra vonatkozó általános szabályoknak megfelelően tárgyalást tűz ki, ha az öröklési bizonyítvány kiadásához szükséges tényállás megállapításához az érdekelték meghallgatása válik szükségessé. Egyebekben a közjegyző az öröklési bizonyítvány kiadásához szükséges tényállás megállapítása érdekében és az öröklési bizonyítvány kiadása tekintetében az általános szabályok szerint jár el.

(4) Ha az öröklés feltételhez van kötve, ezt az öröklési bizonyítványban fel kell tüntetni. Ha a hagyaték megnyíltáig a feltétel már bekövetkezett, a feltételre való utalást mellőzni kell.

(5)^{*} A (2) bekezdés *b)* pontja alapján kiállított öröklési bizonyítványhoz a közjegyző annyiban van kötve, hogy attól eltérő határozatot osztályos egyezség alapján nem hozhat, valamint a hagyatékon (a hagyatéknak azon a részén, amelyre az öröklési bizonyítvány kiállítása vonatkozik) az özvegyi jog megváltásának is csak pénzben lehet helye.

(6) Az öröklési bizonyítvány kiadása iránti eljárásban e törvénynek a közjegyző eljárásával kapcsolatos jogorvoslatokra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.

102/A. §^{*} (1) Ha az öröklési bizonyítvány kiállítása után hagyaték átadására kerül sor, a közjegyző teljes hatályú hagyatékátadó végzésének, az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzésének, valamint az ideiglenes hagyatékátadó végzéssel érintett valamennyi igénynek a bíróság általi elbírálása folytán - a teljes hatályú hagyatékátadó végzés meghozatala helyett - hozott a hagyatéki eljárást befejező végzésének jogerőre emelkedésével az öröklési bizonyítvány hatályát veszti; erre - ha a közjegyzőnek az öröklési bizonyítványról tudomása van - a végzésben utalni kell.

(2) Az öröklési bizonyítvány hatályvesztése nem érinti a közjegyzőnek az öröklési bizonyítványhoz a 102. § (5) bekezdése szerinti kötöttségét.

Európai öröklési bizonyítvány^{*}

102/B. §^{*} (1) Európai öröklési bizonyítvány kiállítása - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a teljes hatályú hagyatékátadó végzés, a teljes hatályúvá vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés, valamint az ideiglenes hagyatékátadó végzéssel érintett valamennyi igény bírósági elbírálása esetén hozott hagyatéki eljárást befejező végzés jogerőre emelkedését követően kérhető.

(2) A 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban ezen alcímben: Rendelet) szerinti végrendeleti végrehajtó, valamint hagyatéki gondnok - ideértve a 32. § (2) és (3) bekezdése szerinti ügygondnokot is - az (1) bekezdésben megjelölt időpontot megelőzően is kérheti európai öröklési bizonyítvány kiállítását a Rendelet 63. cikk (2) bekezdés c) pontjában foglaltak bizonyítása érdekében.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti kérelem elbírálására a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző illetékes.

(4) A kérelemhez a Rendelet 65. cikk (3) bekezdésében foglalt okiratok közül nem szükséges csatolni azokat, amelyek a hagyatéki eljárásban már becsatolásra kerültek, illetve amelyek egyébként a közjegyző rendelkezésére állnak.

102/C. §^{*} (1) A közjegyző az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemről külön végzésben dönt.

(2) A közjegyző a kérelemnek helyt adó végzés jogerőre emelkedését követően haladéktalanul kiállítja az európai öröklési bizonyítványt az 1329/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 5. mellékletében közzétett formanyomtatvány felhasználásával.

Póthagyatéki eljárás

103. § (1) Ha a hagyatéki eljárás (jelen §-ban a továbbiakban: alaphagyatéki eljárás) befejezése után kerül elő a hagyatékhhoz tartozó valamilyen vagyontárgy, póthagyatéki eljárásnak van helye. A póthagyatéki eljárásra a hagyatéki eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az alaphagyatéki eljárásban tett nyilatkozatok és elvégzett eljárási cselekmények - az örökség visszautasításától vagy a visszautasítás jogáról való lemondástól eltekintve - a póthagyatéki eljárásra nem hatnak ki.

(3) A közjegyző a hagyatékátadó végzés meghozatalát megelőzően hivatalból intézkedik az alaphagyatéki iratok beszerzése érdekében.

104. §^{*}

V. FEJEZET

A KÖZJEGYZŐ ELJÁRÁSÁVAL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK

A hagyatéki eljárás megisméltése

105. § (1) A hagyatéki eljárást érdemben befejező jogerős végzés (ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés, teljes hatályú hagyatékátadó végzés, teljes hatályúvá vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés és az öröklési bizonyítvány) ellen - a teljes hatályúvá nem vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés kivételével - a hagyatéki eljárás megisméltése iránti kérelmet lehet előterjeszteni, ha az öröklésben érdekelt olyan tényre hivatkozik, amelyet a hagyatéki eljárásban nem bíráltak el, feltéve, hogy az - elbírálás esetén - az öröklés rendjének vagy az öröklés jogcímének, továbbá ezekhez kapcsolódóan a hagyatékban való részesedés arányának megváltoztatását eredményezhette volna.

(2) A kérelmet az érdemi végzést hozó közjegyzőnél kell jegyzőkönyvbe mondani vagy írásban benyújtani a teljes hatályú hagyatékátadó végzés, az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzés, vagy az öröklési bizonyítvány jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül; e határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

(3) Ha a hagyatéki eljárás megisméltésének és a póthagyatéki eljárás lefolytatásának a feltételei egyaránt fennállnak, a póthagyatéki eljárásra tartozó igényeket a megisméltelt hagyatéki eljárás során kell érvényesíteni.

(4) Ha az öröklési bizonyítvány kiadása iránti eljárás megisméltésének és a hagyatéki eljárás megisméltésének feltételei egyaránt fennállnak, az öröklési bizonyítvány kiadása iránti eljárás megisméltésére vonatkozó kérelemről külön végzést nem kell hozni, azt a megisméltelt hagyatéki eljárás során kell elbírálni.

106. § A hagyatéki eljárás megisméltése iránti kérelmet a gyámhatóság is előterjesztheti az arra nyitva álló határidőben, ha az öröklésben érdekelt

a) ^{*}méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy,

b) ismeretlen helyen levő személy, vagy

c) ügyeinek vitelében egyébként akadályozott személy.

107. § (1) A hagyatéki eljárás és az öröklési bizonyítvány kiadása iránti eljárás megismétlése iránti kérelemben meg kell jelölni azt a hagyatéki eljárást érdemben befejező végzést, amely ellen a kérelem irányul, az annak megváltoztatására okot adó tényt, valamint annak bizonyítékait.

(2) A hagyatéki eljárás megismétlésének az előfeltételeit a közjegyző hivatalból megvizsgálja, és az eljárás megengedhetőségéről (a hagyatéki eljárás, az öröklési bizonyítvány kiadása iránti eljárás megismétlésének elrendeléséről vagy a kérelem elutasításáról) a kérelem beérkezését követő 30 napon belül külön végzéssel dönt. Hiányos kérelem esetén ezt a 30 napos határidőt a hiányok pótlásától, illetve a hiánypótlásra megszabott határidő eredménytelen eltelte esetén a határidő lejártától kell számítani.

(3) A hagyatéki eljárás megismétlésének elrendeléséről szóló végzésben a közjegyző biztosítási intézkedés elrendeléséről is határozhat olyan vagyontárgy tekintetében, amelynek átadására a hagyatékátadó végzéssel sor került, és még annak a tulajdonában és birtokában van, akinek azt a hagyatékátadó végzéssel átadták; a megismételt eljárásra egyebekben a hagyatéki eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

108. §^{*} (1) A megismételt hagyatéki eljárás eredménye alapján a közjegyző új végzése a korábbi hagyatéki eljárást érdemben befejező végzést hatályában fenntartja, vagy (részben vagy egészben) hatályon kívül helyezi, és a korábbi végzéstől eltérő hagyatéki eljárást érdemben befejező végzést hoz.

(2) A közjegyző megkeresi az ingatlanügyi hatóságot, hogy a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzését törölje, ha az eljárást

a) megszüntette, vagy olyan teljes hatályú vagy azzá vált hagyatékátadó végzéssel fejezte be, amely az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett állapotához képest, az oda bejegyzett jogokban és jogilag jelentős tényekben változást nem eredményez,

b) ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéssel fejezte be, és a hagyatéki per megindítását igazoló keresetlevél a perindítás tényének feljegyzése iránti kérelmet nem tartalmaz, vagy

c) olyan teljes hatályú vagy azzá vált hagyatékátadó végzéssel fejezte be, amelynek alapján az ingatlan-nyilvántartásba változást bejegyezni nem lehet, és a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított

30 napon belül az ingatlanra vonatkozó tulajdonjogi per indítása érdekében benyújtott keresetlevél nem tartalmazza azt a kérelmet, hogy a bíróság a pernek a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének ranghelyén való feljegyzése érdekében az ingatlanügyi hatóságot keresse meg.

(3) A közjegyzőnél a (2) bekezdés c) pontjában foglalt törlési feltétel fenn nem állását a felperes az ott megjelölt határidő elteltét követő 8. napig a bíróság által érkeztetett keresetlevél bemutatásával igazolhatja. Ennek elmaradása esetén a közjegyző megkeresi az ingatlanügyi hatóságot, hogy a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzését törölje.

(4) A közjegyző akkor is megkeresi az ingatlanügyi hatóságot, hogy a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzését törölje, ha a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezésétől számított 45 napon belül az ingatlan-nyilvántartásba - ideértve a megkeresés széljegyzését is - a (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti per a megismételt hagyatéki eljárás megindítása ténye feljegyzésének ranghelyén nem kerül feljegyzésre.

(5) A közjegyző a megismételt hagyatéki eljárás megindítása ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzésének lehetőségéről, a feljegyzés jogkövetkezményéről és törlési módjairól az eljárást megindítót tájékoztatja, ha feljegyzés iránti kérelmet nem terjesztett elő vagy jogi képviselővel nem rendelkezik.

Fellebbezés

109. § (1) A közjegyző hagyatéki eljárást érdemben befejező (ideértve az öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem tárgyában hozott végzést is), valamint az eljárási költséget megállapító és annak viselésére kötelező, továbbá pénzbírságot kiszabó végzése ellen fellebbezésnek van helye.

(2) A közjegyző a biztosítási intézkedésről szóló végzést - a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben maga is megváltoztathatja.

(3)^{*} A közjegyző az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemnek helyt adó végzését kérelemre vagy saját hatáskörben megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi, ha a 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 71. cikk (2) bekezdésében foglalt feltétel fennáll.

(4)^{*} A közjegyző a (3) bekezdésben meghatározott esetben az európai öröklési bizonyítvány hatályát - kérelemre - felfüggesztheti az európai öröklési bizonyítvány kiállítására iránti kérelemnek helyt adó végzést megváltoztató vagy hatályon kívül helyező végzés meghozataláig.

110. § (1) A közjegyző hagyatéki eljárás során hozott egyéb végzése ellen - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - fellebbezésnek nincs helye.

(2)^{*} Fellebbezésnek van helye a hagyatéki eljárás során

a) a hagyatéki eljárás megindítása iránti kérelmet elutasító,

b) a helyszíni leltár felvétele iránti kérelmet elutasító,

c) a biztosítási intézkedés tárgyában hozott,

d) végrendeleti végrehajtó megbízatásának létrejöttét, létre nem jöttét, megszűnését megállapító vagy a megszűnés megállapítására irányuló kérelmet elutasító,

e) a végrendeleti végrehajtót az örökhagyó egyes rendelkezéseinek teljesítése alól felmentő, vagy a felmentésre irányuló kérelmet elutasító,

f) a hagyatéki eljárás felfüggesztése tárgyában hozott,

g) az egyezség jóváhagyása tárgyában hozott,

h) a hagyatéki eljárást megszüntető,

i) a hagyatéki eljárás megismétlése tárgyában hozott,

j) a tárgyalás tartása iránti kérelmet elutasító,

k) az özvegyi jog megváltása tárgyában hozott,

l) a hagyatékátadási terhek és az öröklési illeték ideiglenes hatályú hagyatékátadás esetén a hagyatékból való kifizetésének engedélyezése tárgyában hozott, valamint

m) a megismételt hagyatéki eljárás ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzése tárgyában hozott

végzés ellen.

(2a)^{*} Fellebbezésnek van helye

a) az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem tárgyában hozott,

b) az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemnek helyt adó végzés megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése tárgyában hozott,

c) az európai öröklési bizonyítvány hatályának felfüggesztése tárgyában hozott

végzés ellen.

(3)^{*} A (2) bekezdésben és (2a) bekezdés c) pontjában foglalt fellebbezésnek a végzés végrehajtására halasztó hatálya nincs.

(4) Az eljárást befejező végzés elleni fellebbezésben kifogásolható a bizonyítási indítványt elutasító végzés.

111. § (1) Fellebbezéssel élhet az öröklésben érdekelt, és a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz.

(2) A közjegyző végzése ellen fellebbezéssel a gyámhatóság is élhet, ha az örökös-ként érdekelt

a)^{*} méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy,

b) ismeretlen helyen levő személy vagy

c) ügyeinek vitelében egyébként akadályozott személy.

112. §^{*} A fellebbezési jogról előzetesen lemondani nem lehet. A végzés közzlése után sem mondhat le képviseltje nevében a fellebbezési jogról a természetes személy törvényes képviselője, valamint a gyám, az eseti gyám, az eseti és az ügygondnok.

113. § (1)^{*} A közjegyző végzése a jogorvoslat szempontjából a járásbíróóság által hozott végzéssel azonos hatályú.

(2)^{*} A közjegyző végzése elleni fellebbezést a végzést hozó közjegyzőnél kell előterjeszteni és a törvényszékhez kell címezni.

(3)^{*} A hagyaték átadása tárgyában hozott végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

VI. FEJEZET

A HAGYATÉKI PER ÉS A JEGYZŐ ELJÁRÁSÁVAL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK

Hagyatéki per

114. §^{*} Hagyatéki pert az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül kell megindítani. A per megindítását legkésőbb a határidő elteltét követő 8. napig a perre illetékes bíróság által érkeztetett keresetlevél bemutatásával vagy más, hitelt érdemlő módon a közjegyzőnél igazolni kell. A pert azzal szemben kell megindítani, akinek a hagyatékból való részesülése az öröklési jogi vagy másodlagos öröklési vita tárgya. Kizárólag fizetési meghagyással érvényesíthető követelés esetén a hagyatéki per megindítására a fizetési meghagyásos eljárás megindítására vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandóak.

Jogorvoslat a jegyző eljárásával kapcsolatban

115. § (1) A hagyaték leltározása során a nem a közjegyző által hozott végzésekkel szembeni jogorvoslatra a közjegyző végzése elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a fellebbezést a jegyzőnél kell előterjeszteni,

b) a végzést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben - a jegyző is megváltoztathatja, de ha a fellebbezésnek 3 napon belül nem, vagy nem egészben ad helyt, köteles azt haladéktalanul megküldeni a közjegyzőnek, aki - ha a fellebbezésben foglaltaknak 3 napon belül nem ad helyt - felterjeszti a bírósághoz.

(2) A fellebbezés elbírálása során a bíróság a közjegyző végzése elleni fellebbezés elbírálásának szabályai szerint jár el.

VII. FEJEZET

ADATKEZELÉS

116. § (1) A jegyző és a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatása céljából az örökhagyó alábbi személyes adatait kezelheti:

a) természetes személyazonosító adatai,

b) utolsó belföldi lakóhelye és tartózkodási helye,

- c) állampolgársága,
- d) halálesete bekövetkezésének helye, ideje,
- e) családi állapota,
- f) a 28. §-ában felsorolt foglalkozásokra vonatkozó adat,
- g) gondnokság alatt állásának ténye.

(2) A jegyző és a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatása céljából a hagyatéki eljárásban érdekelt természetes személy alábbi személyes adatait kezelheti:

- a) természetes személyazonosító adatai,
- b) lakóhelye és tartózkodási helye,
- c) az általa önként közölt sürgős elérhetősége (telefon, fax, e-mail),
- d) az eljárásban való érdekelttségét megalapozó ok (végintézkedésen, hozzátartozói kapcsolaton vagy egyéb jogviszonyon alapul),
- e)* a törvényes képviselő a), b) és c) pontjában meghatározott adatai, ha az öröklésben érdekelt méhmagzat, kiskorú, cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló, ismeretlen helyen levő, vagy ügyeinek vitelében akadályozott személy.

(3) A jegyző és a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatása céljából a hagyatéki eljárásban érdekelt jogalany képviselőjének (ha képviseleti jogosultságát igazolta) nevét, címét és az általa önként közölt sürgős elérhetőségét (telefon, fax, e-mail) kezelheti.

117. § (1) A jegyző és a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatása céljából a hagyatéki eljárásban közreműködő alábbi személyes adatait kezelheti:

- a) a természetes személy
 - aa) természetes személyazonosító adatai,
 - ab) lakóhelye és tartózkodási helye,
 - ac) az általa önként közölt sürgős elérhetősége (telefon, fax, e-mail) vagy

b) a nem természetes személy képviselője (ha képviseleti jogosultságát igazolta) neve, címe és az általa önként közölt sürgős elérhetősége (telefon, fax, e-mail).

(2) A jegyző és a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatása céljából az örökgyó írásban tett végintézkedését őrzőjének vagy szóbeli végrendeletéről tudomással bíró személynek, illetve (ha gondnokság alatt állt) gondnokának alábbi személyes adatait kezelheti:

a) a természetes személy

aa) természetes személyazonosító adatai,

ab) lakóhelye és tartózkodási helye,

ac) az általa önként közölt sürgős elérhetősége (telefon, fax, e-mail) vagy

b) a nem természetes személy képviselője (ha képviseleti jogosultságát igazolta) neve, címe és az általa önként közölt sürgős elérhetősége (telefon, fax, e-mail).

118. § (1)^{*} A jegyző és a közjegyző az örökgyó e törvény szerint kezelhető adatainak megállapítása és az ezekről rendelkezésre álló adatok ellenőrzése céljából adatot igényelhet a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból, valamint az anyakönyvből.

(2) A jegyző és a közjegyző az örökgyó gondnokság alatt állásának megállapítása és az erről rendelkezésre álló adat ellenőrzése céljából arra vonatkozóan igényelhet adatot a gondnokoltak nyilvántartásából, hogy abban az örökgyó szerepel-e és ki a gondnoka (név, cím, egyéb elérhetőség).

(3)^{*} A jegyző és a közjegyző az örökgyó vagyonának megállapítása és a rendelkezésre álló adatok ellenőrzése céljából adatot igényelhet a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből közvetlenül, az egyedi azonosító jellel ellátott (lajstromozott) vagyontárgyak nyilvántartásából és a zálogjogi, valamint a hitelbiztosítéki nyilvántartásból.

(4)^{*} A jegyző és a közjegyző az ismert vagy ismeretlen öröklésben érdekelt e törvény szerint kezelhető adatainak megállapítása és az ezekről rendelkezésre álló adatok ellenőrzése céljából adatot igényelhet a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból, valamint az anyakönyvből.

(5) A jegyző és a közjegyző a hagyatéki eljárásban a rendelkezésére álló adatoknak a pénzforgalmi szolgáltatónál nyilvántartott adatokkal való egyezősége, és a hagyatéki tárgyhöz tartozó vagyon megállapítása céljából a pénzforgalmi szolgáltatóktól igényelheti az örökhagyó náluk kezelt vagyonára vonatkozó adatokat.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Felhatalmazások

119. § Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a) hagyatéki ügyben az azonos illetékességi területen működő közjegyzők közötti ügyelosztási rendet,

b)^{*} a hagyatéki leltár nyomtatványának, valamint a hagyatéki eljárási igazolás adattartalmát és a nyomtatvány közzétételének módját,^{*}

c) a hagyatéki eljárás során közjegyzői letétbe vehető vagyontárgyakat és a letétkezelés szabályait,^{*}

d) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a hagyatéki eljárásban elrendelt biztosítási intézkedés foganatosításával kapcsolatban felszámítható készkiadásokat, munkadíjakat, valamint költségeket, továbbá ezek megelőlegezésének és megfizetésének módját,^{*}

e)^{*} az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a hagyatéki eljárásban kirendelt zár-, ügygondnok, eseti gyám és eseti gondnok díját, felszámítható költségeit, valamint ezek megfizetésének módját,

f) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a hagyatéki eljárás iratainak nem hiteles másolatáért járó díj mértékét és megfizetésének módját,^{*}

g) a hagyatéki eljárásban kibocsátott hirdetések elektronikus nyilvántartásából történő felvilágosításadás részletes szabályait és az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a hirdetményi nyilvántartásba való rögzítés és közzététel költségterítésének összegét, valamint megfizetésének módját.^{*}

119/A. §^{*} E törvény 19. § (3a) bekezdése, 43/A. és 43/B. §-a, 57. § (1) bekezdés d) pontja, 78. §-a, 81/A. §-a, 101/B. §-a, 102/B. és 102/C. §-a, 109. § (3) és (4) bekezdése, valamint 110. § (2a) bekezdése az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Hatálybalépés

120. § (1) Ez a törvény - a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A 122. § és a 124. § 2010. június 2-án lép hatályba.

(3)^{*} Az 1-10. §, a 11. § (1)-(3) és (5) bekezdései, a 12-119. § és a 121. § 2011. január 1-jén lépnek hatályba.

(4) A 125. § 2011. január 2-án lép hatályba.

(5)^{*} A 11. § (4) bekezdése és a 23. § (2) bekezdése 2015. január 1-jén lép hatályba.

(6) A 122-125. § 2011. január 3-án hatályát veszti.

Átmeneti rendelkezés

121. § E törvény rendelkezéseit a 2010. december 31. után indult hagyatéki eljárásokban kell alkalmazni.

122-125. §^{*}
